

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · maa 2015 · jaar 19 · #02

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Omvorming gerechtelijk
arrondissement BHV

**Resultaten
op het terrein zien**

Ring-tv bestaat 20 jaar

**‘Onzelf constant
heruitvinden’**

+ AGENDA

Bang-Up! Opera

**Cosi fan tutte
op eigen wijze**

Filmmakers Bilall Fallah en Adil El Arbi

**‘Verhalen vertellen
die nog niet verteld zijn’**

Tweede dienstmededeling

Doe zo voort

Hier is hij dan: de tweede RandKrant na de storm aan besparingen. Met een beetje minder illusies, maar met evenveel inhoud en uitzicht als voordien. Met – zoals altijd – veel aandacht voor wat er in onze regio gebeurt en een mooie selectie aan culturele activiteiten in de Vlaamse Rand en Brussel.

RANDKRANT BLIJFT DE MOEITE WAARD

Op 'Verscheurd', onze editie van december 2014, kregen we bijzonder veel reacties en steunbetuigingen van onze lezers. Dat doet deugd. Het heeft ons overtuigd om elke maand zo veel als mogelijk mensen te bereiken en er vol voor te gaan om met iedereen aangeschakeld te blijven. Soms zal jij als lezer daar ook iets meer moeite voor moeten doen dan vroeger omdat we elke maand niet meer in alle bussen van de hele regio vallen.

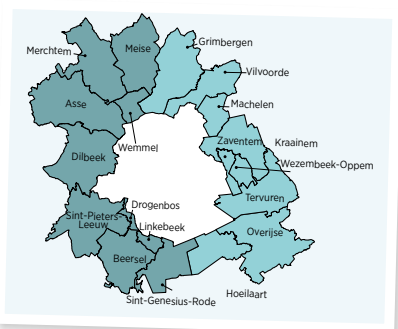
HET HOE EN DE WAT

Nog even kort uitleggen wat er vanaf nu wijzigd:

- De editie van januari wordt afgeschaft.
- RandKrant wordt elke maand gratis bus aan bus verdeeld in de helft van de regio. De editie van maart 2015 (dit nummer) wordt verdeeld in de oostelijke kant van de regio (van Grimbergen in het noorden tot Hoellaart in het zuiden of de lichtblauwe kant van het kaartje); de editie van april wordt verdeeld in de westelijke kant van de Rand (van Meise in het noorden tot Sint-Genesius-Rode in het zuiden of de donkerblauwe kant

van het kaartje). En zo gaat dat elke maand afwisselend verder.

- RandKrant is elke maand te vinden in een aantal verdeelpunten. Op dit moment zijn dat alle culturele centra en gemeenschapscentra van de Vlaamse Rand. Voor de verdeelpunten: zie www.randkrant.be
- Je kan ook een abonnement nemen. Dat kost 15 euro voor wie in de Vlaamse Rand woont, 20 euro voor wie buiten onze regio woont. Vraag RandKrant aan op randkrant@derand.be en schrijf meteen het juiste bedrag over op onze rekening BE 58 0910 2113 1679 met vermelding van jouw naam en adres.
- Elke editie van RandKrant is altijd volledig te lezen via onze website www.randkrant.be.
- Op onze website kan je je inschrijven op onze nieuwsbrief waardoor je elke maand op de hoogte blijft van RandKrant.
- Ontdek op onze website ook andere en extra items dan in de gedrukte edities. 'Doe zo voort', schreef een lezer ons. Wel, wij doen voort. Op een nieuwe manier waarvan we hopen dat we met zo veel mogelijk lezers aangeschakeld blijven. Doe ook jij voort?

AGENDA
MAART 2015

UIT IN DE RAND

Verlaten decors

Op zoek naar de moeder

The Last Thing I Saw

Wilt u weten...

04
14

32
28

INHOUD

04

23

26

- 06 VAN **ASSET** TOT **ZAVENTEM**
- 09 MIJN **GEDACHT**
- 16 **BOUW**WERK
- 22 INTERVIEW
- 24 **OPSTAP**
- 25 **DEK**ETTING
- 29 KWESTIE VAN **SMAAK**
- 30 **OOG**VOORDERAND
- 32 GEMENGDE **GEVOELENS**

Resultaten op het terrein zien

Door de oprichting van een nieuw parket Halle-Vilvoorde kan de procureur des Konings vanuit Asse een eigen vervolgingsbeleid voeren. Ook de eenalige rechtbanken en griffies in Brussel-Hoofdstad zijn een belangrijke wijziging in de omvorming van het gerechtelijk arrondissement BHV.

FR

De kracht van coöperaties

'Bij het opzetten van coöperaties moet je buiten het bestaande systeem durven denken.' Meer dan ooit zijn mensen bereid om te investeren in coöperaties waar niet het rendement primeert, maar het maatschappelijk nut vooropstaat. Maar opgelet, bij het starten van coöperaties komt heel wat kijken.

EN

'Onszelf constant heruitvinden'

Ring-tv bestaat twintig jaar: dat verdient een feestje. Een kleintje, want regionale televisie maken in onze heterogene regio is geen kattenpis. Innoveren, nieuwe programma's, nieuwe decors, nieuwe technieken. Steeds opnieuw. 'Het is een constante zoektocht om de kijkers te kunnen bereiken en te boeien.'

EN

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 95.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap

en de provincie Vlaams-Brabant • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdre-dactie** Geert Sellschlag • **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte • **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Druk** Dessain, Mechelen • **Redactieadres** Kaasmarkt 75,

1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

Resultaten op het terrein zien

In 2011 besliste de toenmalige meerderheid (CD&V, CDH, SP.A, PS, Open VLD en MR met de steun van Groen en Ecolo) niet alleen het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV) te splitsen, maar ook het gerechtelijk arrondissement Brussel te hervormen. Wat is er veranderd sinds 1 april 2014, startdatum van deze – volgens sommigen – historische hervorming? En wat betekent het voor de Rand?

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Het gerechtelijk arrondissement draagt nog steeds de misleidende naam 'Brussel' en is niet gesplitst. Naast de 19 gemeenten van Brussel-Hoofdstad omvat het 35 Vlaamse gemeenten van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde (zie kaart) waaronder de zes faciliteitengemeenten. Op dat vlak is er niets gewijzigd. De veranderingen kunnen we grofweg herleiden tot drie hoofdlijnen: een nieuw parket en arbeidsauditoraat voor de regio Halle-Vilvoorde, een wijziging van de taalwetgeving en heel wat eentalige rechtbanken en griffies in Brussel-Hoofdstad.

GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT BHV

BRANDPUNT ASSE

Door de oprichting van een volledig nieuw parket Halle-Vilvoorde, kan de Nederlandstalige procureur des Konings, Thierry Freyne, vanuit Asse een eigen (vervolgings)beleid voeren, los van de procureur des Konings van Brussel. 'Eind 2015 kunnen we beter evalueren, nu is het wat vroeg, maar toch zijn er al verschillen. In de periode april-december 2014 hebben we 30% meer strafdossiers voor de rechtbanken gebracht dan in dezelfde periode in 2013. De aanpak van woninginbraken en rondreizende daderbendes zijn voor onze regio beleidsprioriteiten. Dat is in Brussel anders. Wij vervolgden ook 150 personen die in het kader van de verkiezingen niet kwamen opdagen als voorzitter of bijzitter van een kiesbureau. In Brussel vervolgt men hen niet.' Op dit moment beschikt hij over 23 magistraten. Heel wat parketmedewerkers werken nog in Halle, Vilvoorde en Brussel. Eind maart 2015 verhuizen ze allemaal naar Asse. 'Ik wil een eenvoudige vervolgingsbeleid en daarom breng ik iedereen onder hetzelfde dak', zegt Freyne.

TAALWET

Onder dat dak werken ook vijf Franstalige parketmagistraten, substituten die zijn beleid moeten volgen, maar onder de leiding staan van de procureur des Konings van Brussel, Jean-Marc Meilleur. Zij volgen in de 35 Vlaamse gemeenten de dossiers van Franstalige verdachten op of van iedereen die een taalwijziging vraagt, en vervolgen hen voor de Frans-

talige rechtbanken van Brussel. Een wijziging van de taalwet, die kwaad bloed zette bij heel wat actoren. 'In plaats van een splitsing van het arrondissement, krijgen we een betonning van het arrondissement in de grondwet. Daardoor zal het nooit gesplitst worden. Zo kunnen Franstaligen in Halle-Vilvoorde dus terecht bij hun 'eigen' rechtbank', schreef kamerlid Kristien Van Vaerenbergh (N-VA).

Freyne spreekt zich niet uit over de politieke constructie van het nieuwe gerechtelijke arrondissement en beklemtoont de goede samenwerkingen. 'Een historische evolutie bestaat uit stappen. En daarmee zijn we bezig', zegt hij over de uitbouw van zijn parket. 'De vijf Franstalige parketmagistraten zijn heel loyaal, we werken vlot samen met de Franstalige correctionele rechtbank van Brussel, ik ben erg tevreden over de samen-

Door de oprichting van een volledig nieuw parket Halle-Vilvoorde, kan de Nederlandstalige procureur des Konings vanuit Asse een eigen vervolgingsbeleid voeren.

werking met de burgemeesters van de Rand in het kader van werkstraffen en ik stel vast dat ze een positieve ingesteldheid hebben tegenover het nieuwe parket. De dynamiek is veranderd, wat ik toejuich. Ook het enthousiasme van de politiediensten is groter geworden, omdat ze makkelijker gehoor krijgen. Uiteraard is er nog werk aan de winkel. Met een groter budget zouden we meer kunnen doen. We hebben bijvoorbeeld geen eigen labo. Daardoor moeten we beroep doen op de technisch wetenschappelijke politie van Brussel. Die dienst is onderbezet, waardoor onderzoeken vastlopen in een flessenhals.'

Naast het Nederlandstalige parket is er ook een Nederlandstalig arbeidsauditoraat, geleid

Thierry Freyne

Kathleen Vercreaeye

door Jan Geysen. Hij heeft vier Nederlandstalige en één Franstalige magistraat ter beschikking die in Halle-Vilvoorde bevoegd zijn om als 'openbaar ministerie' alle onderwerpen te behandelen die voor de arbeidsrechtbanken komen. Bij inbreuken op de sociale strafwetten treedt het arbeidsauditoraat op als openbare aanklager voor de correctionele rechtbank.

BRANDPUNT BRUSSEL

De derde grote wijziging gaat over de rechtbanken en hun griffies die zetelen aan het Poelaertplein in Brussel. Voordien was de organisatie tweetalig met afdelingen die Nederlandstalig of Franstalig waren. Nu niet meer. De rechtbanken zelf en hun griffies zijn Nederlandstalig of Franstalig. Ze zijn 'ontdubbeld'. Het lijkt een nuance, maar dat is het niet. Volgende rechtbanken krijgen een nagelnieuwe organisatie: de rechtbank van eerste aanleg (waaronder de correctionele rechtbank, familierechtbank, jeugdrechtbank, burgerlijke rechtbank en strafuitvoeringsrechtbank), de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel en de arrondissementsrechtbank. Ook de politierechtbank van Brussel is ontdebeld. Voor alle andere rechtbanken (zoals vrederechters, politierechtbanken) of hoven (Hof van Beroep, Arbeidshof, Hof van Cassatie) verandert er niets. Toch is de ingreep belangrijk.

'Alhoewel de hervorming maar dateert van april 2014 merk je nu al het verschil', zegt Kathleen Vercreaeye, stafhouder van de Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie in Brus-

sel (NOAB). 'De tweetalige structuur was veel groter. Nu kan de voorzitter van de rechtbank (korpchef) sterker wegen op de organisatie en op het gebruik van het budget. Enkele voorbeelden: er zijn nu twee fiscale kamers in de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg. Als er minder fiscale betwistingen voor de rechtbank worden gebracht, zou de voorzitter de tweede kamer een andere taak kunnen geven en inspelen op de nood van het moment. Door die flexibiliteit kunnen de procedures sneller vooruitgaan. De correctionele rechtbank heeft aan Nederlandstalige kant geen achterstand, de

doorlooptijd van de arbeidsrechtbank is verminderd. Die van de rechtbank van eerste aanleg is gemiddeld een jaar. De korpchef kan aan 'zijn rechters' vragen eens extra te zetelen om achterstanden weg te werken, wat aan Nederlandstalige kant al is gebeurd. Hij kan nu ook beslissen om een scanner aan te kopen om alle vonnissen elektronisch te archiveren in plaats van enkel op papier.'

STORM IS GAAN LIGGEN

Toch is de hervorming er niet zonder slag of stoot gekomen. Servais Verherstraeten ►

FR TRANSFORMATION DE L'ARRONDISSEMENT JUDICIAIRE DE BHV

Nous pouvons résumer les modifications en trois grandes lignes: un nouveau parquet et un nouvel auditorat pour la région de Halle-Vilvoorde, une modification des lois linguistiques et de nombreux tribunaux et greffes unilingues à Bruxelles-Capitale. A la suite de la création d'un parquet entièrement nouveau pour Halle-Vilvoorde, le procureur du Roi néerlandophone, Thierry Freyne, peut mener une politique (de poursuite) propre depuis Asses, indépendamment du procureur du Roi de Bruxelles. Outre le parquet néerlandophone, il y aura aussi un auditorat du travail néerlandophone avec quatre magistrats néerlandophones et un magistrat francophone, qui sont compé-

tents à Halle-Vilvoorde pour traiter en tant que 'ministère public' toutes les matières relatives aux juridictions du travail. La troisième modification importante porte sur les tribunaux et leurs greffes à Bruxelles. Auparavant, l'organisation était bilingue et comptait des sections néerlandophones ou francophones. Ce n'est plus le cas maintenant. Les tribunaux et leurs greffes sont soit néerlandophones, soit francophones. Ceux qui sont pleinement concernés par la réforme en ont une approche positive. Mais, les choses ont-elles vraiment changé au palais de justice et au parquet de Halle-Vilvoorde? La réponse revient au citoyen qui doit veiller à la défense de ses droits.

- ▶ (CD&V) was in de vorige regering samen met Melchior Wathelet (CDH) staatssecretaris voor institutionele hervormingen. Zij zorgden voor de omzetting van het politieke akkoord in een wettekst. Diverse organisaties hebben voor het Grondwettelijk Hof de vernietiging van de volledige wet gevraagd: N-VA, Vlaams Belang, de Orde van Vlaamse Balies, de NOAB, maar ook Brusselse rechters en parketmagistraten. De storm is ondertussen gaan liggen. Ze trokken vooral ten strijde tegen de bepaling dat de procureur des Konings voor de regio Brussel en de Brusselse arbeidsauditeur uitsluitend een Franstalige kon zijn. Het Grondwettelijk Hof heeft deze bepaling vernietigd omdat het strijdig is met de grondwet die voorziet dat Brussel-Hoofdstad een tweetalig karakter heeft. De functies staan nu ook open voor Nederlandstaligen. Andere bepalingen van de wet bleven

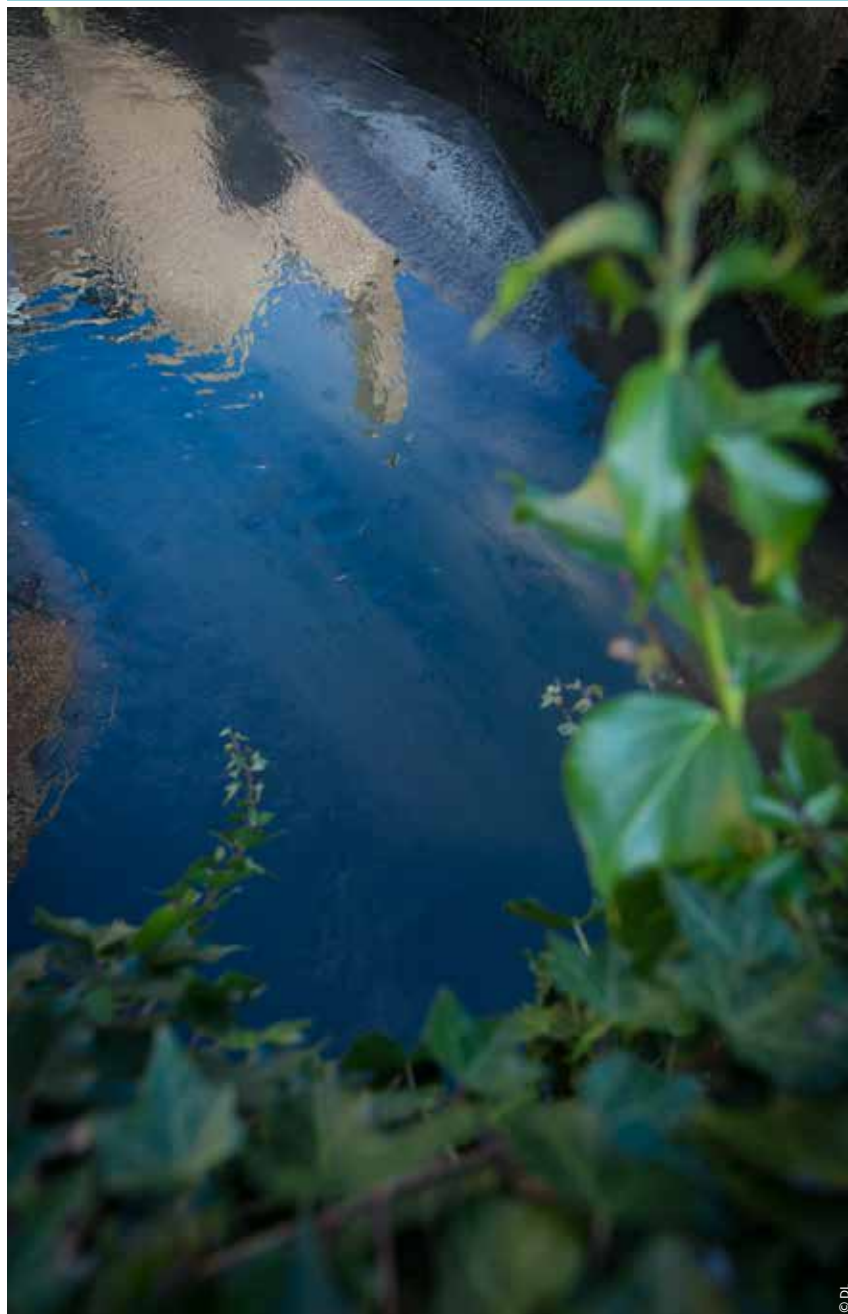
'Het feit dat Franstalige substituten gedetacheerd worden naar Halle-Vilvoorde blijft toch *uniek*.'

intact. 'Deze hervorming kan je niet los zien van de splitsing van de kieskring BHV', zei Verherstraeten na de uitspraak van het Hof. 'Dertig jaar heeft het geduurd om tot deze oplossing te komen. Heel die periode waren er communautaire twisten.'

POSITIEF?

Wat niet meevalt in deze hervorming: 'Het feit dat Franstalige substituten gedetacheerd worden naar Halle-Vilvoorde – los van het feit dat zij goed werk leveren - blijft toch *uniek*', zegt stafhouder Vercaeye. 'Omgekeerd kennen wij die situatie niet. We zullen ook contacten moeten blijven onderhouden met de Franstalige rechtbanken. Nu al is er een verschil in rechtspraak tussen Franstalige en Nederlandstalige rechtbanken. Er zijn uiteraard nog andere problemen bij justitie, zoals een personeelstekort op vele griffies, maar dat lijkt eerder een gevolg van de besparingsdrang dan van de hervorming.'

Wie met beide voeten in de hervorming staat, is uitgesproken positief, maar waait er werkelijk een nieuwe wind door het justitiepaleis en door het parket Halle-Vilvoorde? De burger die opkomt voor zijn rechten zal het antwoord geven. Niet nu, daarvoor is het te vroeg. Over een jaar of twee weten we meer.

© DL

Nieuwe kunstgalerij in industrieel gebouw

ALSEMBERG In de Herisemmolen is de nieuwe kunstgalerij HerisemArt van start gegaan. Kunstschilder Veerle Verheyleweden uit Dworp mag de spits afbijten met een eerste expo. Goed gekozen, want haar werk past perfect in het voormalige industriële complex. 'Ik ben ontzettend trots dat ik als kunstenaar uit de regio de primeur krijg om mijn werk te laten zien.' In haar werken toont ze *de schoonheid* in de vervallen industriële site van Clabecq, langs de kanaalzone en in groezelige Brusselse metro- en treinstations. De nieuwe kunstgalerij HerisemArt maakt deel uit van het Herisem-complex dat bestaat uit een museum, taverne, feestzaal, vergaderzalen, seminarieruimtes, locaties

voor events en een plaats voor groepenlogies of overnachtingen. De Papiermolen Herisem en de Voormalige Kartonfabriek Winderickx in Alsemberg is een 19e eeuwse industrieel complex dat gegroeid is uit een oude papiermolen, opgericht in 1536. Het geheel is een van de best bewaarde voorbeelden van de ooit bloeiende papier- en kartonnijverheid in onze regio. • JH

i Herisemmolen, Fabrikstraat 20 in Alsemberg. Expo Veerle Verheyleweden: zaterdagen 7, 14 en 21 maart van 13 tot 19 uur en zondagen 8, 15 en 22 maart van 11 tot 19 uur. www.herisem.be of www.veerleerheyleweden.be

Zeventig jaar regionale informatie

OVERIJSE/HOEILAART/TERVUREN Zeventig jaar geleden werd *De Serrist* opgericht, 'het wekelijksch onpartijdig vak- en inlichtingenblad voor 4.200 druiventelers'. Op het einde van de Tweede Wereldoorlog was er nood aan informatie, want de toekomst van de druiventeelt stond op het spel. Al vrij snel verenigden een aantal mensen uit Hoeilaart en Overijse zich in het Comité van Druiventelers die de problemen van de toenmalige serristen ter harte nam, zoals de verdeling van de gecontingenteerde grondstoffen en cement en steenkool die moeilijk te verkrijgen waren. Daarnaast werkte het comité aan het vastleggen van kwaliteitsnormen voor tuinbouwproducten en voor een gecentraliseerd

verkoopstelsel. Zeventig jaar is De Drukkerij van Hoeilaart van de familie Loits de thuishaven van het weekblad. Het zijn vandaag nog altijd vader Claude Loits met zijn zoon Laurent en verschillende medewerkers die *De Serrist* uitgeven, dat tot een volwaardig nieuwsmagazine is uitgegroeid. De artikelen gaan niet langer alleen over druivenzaken. Nu is het een blad met algemeen streeknieuws. Een redactie met vaste medewerkers gaat elke week op zoek naar nieuws uit Overijse, Hoeilaart, Tervuren en Huldenberg. De uitgeverfamilie is nooit ingegaan op voorstellen van mediagroepen om het weekblad te kopen. Inmiddels heeft het blad ook een eigen nieuwswebsite. • JH

Volgens Hans Bonte (SPA), burgemeester van **Vilvoorde**, is er 2,3 miljoen euro per jaar van de hogere overheid nodig voor een degelijk veiligheids- en antiradicaliseringsbeleid in zijn stad. • In **Alsberg** zijn werken gestart aan een verzakking op de Steenweg naar Halle. De straat is voor een half jaar afgesloten. • In **Merchtem** wordt de pastorij van Ossel openbaar verkocht. Dat zou zo'n 550.000 euro moeten opleveren. • Het Wijnbrondal in **Linkebeek**, wellicht de diepste holle weg van Vlaanderen, wordt dit najaar eindelijk gerenoveerd. • In **Sint-Pieters-Leeuw** heeft het gemeentebestuur Kanaaltuinen voorgesteld, een woonproject rond Wilderveld met 300 nieuwe woningen. • Het beschermde Herman Teirlinckhuis in **Beersel** wordt verkocht. • Voormalig Europees president Herman Van Rompuy mag dan toch ereburger van zijn gemeente **Sint-Genesius-Rode** worden. • **Vilvoorde** stelt brouwerij Haacht in gebreke omdat ze brasserie De Met op de Grote Markt, dat eigendom is van de stad, niet goed onderhoudt. • In 12 gemeenten in Halle-**Vilvoorde** moeten kandidaten langer dan het Vlaamse gemiddelde wachten op een sociale woning (1.056 dagen). **Wemmel** spant de kroon met meer dan 2.500 dagen of ruim 7 jaar. • In de regio **Vilvoorde** staan er zo'n 1.300 mensen op een wachtlijst voor een sociale woning. • 97% van de Vlaamse steden en gemeenten verhoogt de belangrijkste belastingen niet ondanks budgettair moeilijke tijden, enige uitzonderingen in onze regio zijn **Machelen** en **Meise**. • De gemeenteraad van **Linkebeek** heeft opnieuw Damien Thiéry aangeduid als waarnemend burgemeester. • Het Hof te Zellick in Rattendaal **Sint-Pieters-Leeuw** is na tien jaar restauratie heropend met een nieuwe bestemming. • Volgend jaar speelt voetbalclub Mollem uit **Asse** in een gloednieuw sportcomplex dat De Kareel zal heten. • In Haren wordt alles in gereedheid gebracht voor de bouw van de grootste gevangenis van ons land. Eind 2017 zullen er 1.200 gedetineerden terecht kunnen. Buurgemeente **Machelen** blijft zich verzetten. • In **Machelen** komt een pamperebank, een doos waar je propere luiers kan deponeren.

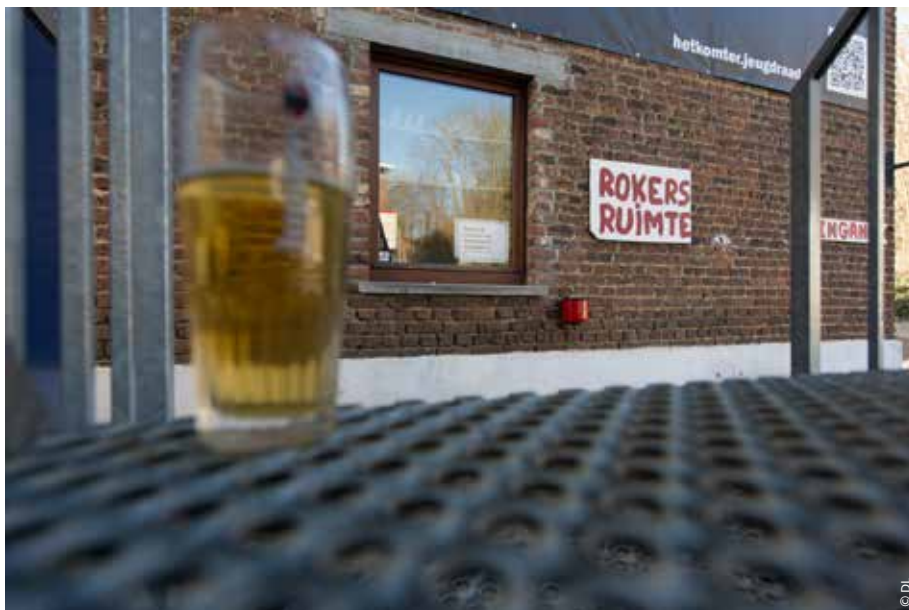
Blazen voor het rijden

HOEILAART Het Dreams Café aan de rand van het Zoniënwoud in Groenendaal heeft een primeur. Het is de eerste drink- en eetgelegenheden in Vlaams-Brabant waar klanten een *alcometer* kunnen gebruiken. Een alcometer is een toestel waarmee je kan nagaan of je al dan niet te veel gedronken hebt om nog veilig achter het stuur te kruipen. 'Het gebruik ervan is simpel. Je stopt een muntstuk in het toestel. Je neemt een rietje en blaast. Na een tijdje toont het toestel hoeveel promille alco-

hol je in je lichaam hebt. De test kost twee euro', zegt Fred Prevost, exclusieve verdeler van deze toestellen in België en inwoner van Hoeilaart. Dirk Jacquet van Dreams Café en gemeenteraadslid voor Open VLD is zeker dat het toestel in de smaak zal vallen. Ook Joris Pijpen (Open VLD), schepen van Jeugd, vindt alcometers in horecAZaken een goede zaak. Verenigingen die een fuif organiseren, kunnen het toestel gratis ontlend. Dat kan via een mail naar info@alcometer.be • wf

Kansarme gezinnen kunnen ze aankopen voor 1 euro per 25 stuks. • Op het Gemeenteplein in **Asse** staat voortaan een oplaadpunt voor elektrische wagens. • **Overijse** start een project op rond pop-up winkels om nieuwe handelaars naar het centrum te lokken. • In **Overijse** hebben brandweerlui in een open brief aan hun oversten hun beklag gedaan over problemen met rusttijden en overuren sinds de hervorming van de brandweer. • Burgemeester Alexis Calmeyn van **Drogenbos** beslist om de schoolreis naar Parijs van de Franstalige gemeenteschool af te gelasten omwille van de terreurdreiging. • De gemeente **Wemmel** heeft een actieplan opgesteld om het afvaltoerisme op het recyclagepark tegen te gaan. • De uitbaters van de winkels in het Dansaert Park in **Groot-Bijgaarden** zullen enkel in het Nederlands communiceren, zo legden de beheerders van het nieuwe winkelen bedrijfscomplex in een intentieverklaring met de gemeente **Dilbeek** vast. Een aantal winkelketens opent nog voor de zomer de deuren, goed voor zo'n 120 vacatures. • In **Asse** hebben een 80-tal handelaars een petitie met 4.400 handtekeningen tegen de verkeersdrukte overhandigd aan het gemeentebestuur. • Uit de cijfers van de studiedienst van de Vlaamse overheid blijkt dat er in Halle-**Vilvoorde** in 2030 liefst 672.157 mensen zullen wonen. Dat zijn er bijna 56.000 meer dan vandaag, een stijging met 9%. Daarmee is Halle-Vilvoorde één van de snelst groeiende regio's in het land. • In **Vilvoorde** stijgt de bevolking tegen 2030 met 23,6 %, in **Machelen** met 19,9 %. • Op de voormalige Sibelgas-site in **Vilvoorde** komen zo'n 70 assistentiewoningen. • Koerierdienst DHL-Express zoekt 200 nieuwe werkkrachten in **Diegem** en **Zaventem**. • De leegstand in de handelskernen in onze regio zal de komende jaren blijven toenemen, zo blijkt uit een studie van de provincie Vlaams-Brabant. • Een inwoner van **Machelen** stootte in 2012 gemiddeld zo'n 15 ton CO₂ uit. Daarmee is de gemeente koploper in onze regio. • **Zaventem** gaat het natuurgebied Het Zeen herinrichten. De Kleine Maalbeek en de Vuilbeek worden opnieuw opengelegd. • De gemeentelijke basisschool De Springveer in **Alseberg** krijgt een nieuw schoolgebouw. • **Meise** krijgt als eerste gemeente in Vlaams-Brabant het SAVE-label uit handen van de Ouders van Verongelukte Kinderen. De gemeente investeerde de voorbije jaren fors in verkeersveiligheid. • Een bezoekje aan het provinciedomein in **Huizingen** wordt duurder. • JH

Jeugdhuis met pit

OVERIJSE De Pit. Dat is de naam van het nieuwe jeugdhuis in het centrum van Overijse. De naam verwijst naar de pit in het midden van een druif. Het jeugdhuis zit ook in het centrum van de gemeente, zodat jongeren niet meer moeten uitwijken naar de jeugdhuisen van Eizer, Tombeek of Hoeilaart. Peter Van den Berge (OV2002-N-VA-CD&V), schepen van Jeugd: 'We kun-

nen rekenen op gemotiveerde jongeren die een goede werking willen uitbouwen. Rond het pand is er slechts een beperkte bewoning.' De Pit is elke woensdagmiddag, vrijdag- en zaterdagavond open. Als het bestuur meer vrijwilligers vindt, kan het jeugdhuis in de toekomst op vrijdag al om 16 uur openen, zodat de jongeren er meteen na school terecht kunnen. • JH

Krachten bundelen

ASSE/HALLE/ZAVENTEM Drie beschutte werkplaatsen in Asse, Halle en Zaventem smelten samen in een nieuwe vzw. Samen zullen ze zo'n 700 *doelgroepwerknemers* tewerkstellen. De Floere uit Essenbeek, de Beschutte werkplaats Asse en Dymka Zaventem werkten in het verleden al nauw samen. Nu worden ze opgenomen in de vzw Associatie Maatwerkbedrijven, kortweg AMAB. Met het bundelen van de kennis en de middelen wil de directie hun positie op de markt versterken. De vzw wil zich in de toekomst vooral specialiseren in verpakkingen. Door de fusie kunnen voortaan ook volumeorders afgewerkt worden. De drie bestaande werkplaatsen blijven behouden. • JH

Enorme bevolkingstoename opvangen

VILVOORDE Prognoses wijzen uit dat de bevolking in de Rand de komende vijftien jaar fors zal stijgen. Vilvoorde, waar de bevolking met bijna 24% zal toenemen, is de snelst groeiende gemeente van Vlaanderen. Dat blijkt uit cijfers van de studiedienst van de Vlaamse Regering. Amper een jaar geleden verwelkomde Vilvoorde zijn 42.000e inwoner, terwijl die oorspronkelijk pas verwacht werd in 2019. Burgemeester Hans Bonte (SP.A) waarschuwt dat Vilvoorde veel sneller groeit dan de andere centrumsteden. Het stadsbestuur kan die groei niet alleen aan. Schepen van Financiën en Onderwijs, Jo De Ro (Open VLD), stelt dat de Vlaamse overheid de bevolkingsaan groei in Vilvoorde onderschat. 'Volgens onze prognoses zal Vilvoorde in 2022 zelfs al 52.000 inwoners tellen. Dat komt omdat de Vlaamse overheid heel wat grote bouwprojecten niet meetelt. Het is belangrijk dat de juiste cijfers worden gehanteerd zodat elke stad en gemeente de correcte middelen krijgt van de Vlaamse overheid.' Vilvoorde dringt nogmaals aan op een erkenning als centrumstad om de nodige extra middelen te kunnen bekomen. • JH

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij elf jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds negen jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Vluchtroute

Ik heb een tuin. Een grote tuin. Grenzend aan de E19 is hij een buffer tegen het lawaai van het verkeer. Ik heb ook vingers, grote vingers, maar geen groene. Dus laat ik die tuin maar op zijn beloop. 'Informeel tuinarchitectuur', noem ik het. Dat helpt, hoop ik, om nog beter het vuil en het lawaai van de autostrade tegen te houden.

Bovendien, zo stond onlangs in de krant, helpt het ook tegen de klimaatwijziging. Dubbel gewonnen dus. Laat jouw tuin verwilderen! Meer plantenrijkdom, meer plantenafval op de grond waarin CO₂ wordt opgeslagen, meer insecten, meer kleine dieren. Meer nog: ook onze gevleugelde vrienden genieten van mijn luiheid. Tussen opschietende hazelaars, hangende braamstruiken (hardnekkige smeerlapjes!), verloren gelopen vlierstruiken, mispels en enkele meelijwekkende pogingen tot pruimen-, appel- en perenkweek, lopen enkele kippen. Ze worden vergezeld door een gorbende eksters die zelfs met zwerfpoezen vechten, kraaien en kauwen, merels, mezen, lijsters, roodborstjes, bonte spechten en af en toe zelfs een ijsvogel. Ik ben geen vogelaar, ik weet niet hoe die beestjes leven, wat ze eten en of ze al dan niet wegtrekken in zomer of winter, naar het noorden of het zuiden of nog elders.

Ik mag hopen van niet want, zo stond onlangs in de krant, op hun trektocht krijgen die beestjes te maken met het meest meedogenloze roofdier in de geschiedenis van deze planeet: de mens. Elk jaar vindt een massale slachting plaats onder de trekvogels. Met geweren, netten, lijmsokken, nagebootste lokroepen en andere creatieve moordwapens worden de moedige trekkers tegengehouden op hun reis om uiteindelijk terecht te komen

in exquise gerechten, trofeekasten of op de hoed van een dame van stand. Vooral de overtocht van de Middellandse Zee is een risico. Op strategisch gelegen eilanden als Malta of Cyprus is het de gewoonte om in de herfst en in de lente het jachtgeweer uit de kast te halen. Gewoon, omdat het plezant is, worden ze zonder medelijden neergehaald.

Medelijden, daar moet je niet teveel op rekenen als je de Middellandse Zee oversteeft. Je kan maar beter thuisblijven. Zelfs als het begint te vriezen, blijf je maar beter waar je bent en hopen op het beste, of je nu in een tuin langs de E19 woont, of in een ondergesneeuwd tentenkamp in Jordanië. Want, zo stond onlangs in de krant, in Jordanië leven meer dan 1 miljoen vluchtelingen in erbarmelijke onderkomens in kampen waar hevige sneeuwval de tenten doet inzakken. Hun enige uitweg: een gammele boot de Middellandse Zee op. Of de Middellandse Zee in, als ze nog meer pech bovenop de pech hebben. Want, zo stond onlangs in de krant, en voordien ook en langer geleden ook nog, en morgen of overmorgen ook weer: 'Honderden drenkelingen aangespoeld op Lampedusa'.

Maar slaap gerust: aan alle ellende komt binnenkort een einde, zo stond onlangs in de krant: de Belgische regering gaat het aantal plaatsen voor Syrische vluchtelingen verdubbelen van 75 naar 150. Dan kunnen onze tuinvogels op meer hulp rekenen. Zij krijgen tenminste nog voederbollen om de winter door te komen.

TEKST Joris Hintjens • FOTO Filip Claessens

Lees 'wat je misschien niet wist' over Joris Hintjens op www.randkrant.be

Adil El Arbi: 'Er zitten wel 3.000 fouten in *Image* en die hebben we allemaal gezien. Die fouten zullen we niet meer maken bij onze volgende film. Je moet kritisch zijn voor jezelf, anders maak je slechte dingen.'

DE 'GESCHICHTEN ERZÄHLEN, DIE NOCH NICHT ERZÄHLT WORDEN SIND'

Mit ungezügelt Enthusiasmus bestürmen Bilall Fallah und Adil El Arbi die Welt des Films. Sie hatten ein Budget für einen Kurzfilm, haben dann aber doch einen Langfilm daraus gemacht. Noch bevor *Image* in den Kinosälen gezeigt wurde, stürzten sie sich schon ins nächste Projekt. Derzeit schneiden sie ihren zweiten Film, *Black*, der im Herbst erscheinen wird. Und aufgepasst, schon lugt die Idee für die Nummer drei hervor. 'Wir wollen nach Hollywood, Leute!' Zunächst aber verschanzen sich die beiden so viel wie möglich in ihrem Montagestudio in Diegem, im Keller des elterlichen

Hauses von Fallah, für den Filmschnitt von *Black*. Fallah: 'Wenn wir einen Film machen, wollen wir vor allem eine Geschichte erzählen. Eine packende, mitreißende Geschichte. *Black* ist hart, aber auch rein. Der Widerspruch macht ihn so schön.' Wenn man sie ihre Geschichte erzählen hört, klingt es logisch, dass sie als Tandem arbeiten. El Arbi: 'Es ist einfach: wenn wir beide an etwas zweifeln, dann stimmt etwas nicht. Wenn wir uns alle beide über etwas sicher sind, dann ist es richtig. Nur wenn wir uns uneinig sind, haben wir ein Problem, denn wir können einander etwas zu gut überzeugen.'

Filmmakers Bilall Fallah 'Verhalen die nog

Met tomeloos enthousiasme bestormen Bilall Fallah en Adil El Arbi de wereld van de film. Ze hadden budget voor een kortfilm, maar maakten een langspeler. *Image* draaide nog niet in de zalen of ze plonsden al in het volgende project.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Momenteel monteren ze hun tweede film, *Black*, die in het najaar verschijnt. En kijk, daar piept alweer het idee voor nummer drie. 'Wij willen naar Hollywood, mensen!'

SUPERSPEEDO

Het gaat hard voor het filmmakersduo. In 2011 studeerden ze af aan Sint-Lukas in Brussel. Voor hun afstudeerproject, de kortfilm *Broeders*, kregen ze de begeerde VAF Wildcard, dé prijs voor jonge filmmakers. Ze sloegen alle goedbedoelde adviezen in de wind en maakten met het prijzengeld géén nieuwe kortfilm. Een langspeler moest het zijn. Hun budget was naar filmnormen te verwaarlozen, maar kijk, in november vorig jaar kwam *Image* uit. Een film over jongeren in Molenbeek, over hypocrisie in de media en over de ontmoeting tussen beide werelden, maar ook over vooroordelen en ambitie zonder (morele) grenzen. Ondertussen nam El Arbi deel aan de *De slimste mens*, waar zijn pittige optredens niet onopgemerkt bleven. Te midden van alle heisa verschanzen de twee zich nu zo veel mogelijk in hun montagestudio in Diegem, in de kelder van Fallahs ouderlijk huis. 'We zijn druk bezig aan de beeldmontage van *Black*. Zodra die rond is, volgen de geluidsmontage, de muziek en de finale afwerking.'

VERHALEN UIT BRUSSEL

Black had eigenlijk hun eerste film moeten worden. Al in het eerste jaar filmschool ontdekte El Arbi de gelijknamige jeugdroman

en Adil El Arbi

vertellen niet verteld zijn'

van Dirk Bracke. 'Een ruw, realistisch boek over straatbendes in Brussel', vertelt hij. 'Dat klonk filmisch. Bracke schrijft bovendien heel visueel en zijn boeken lezen vlot; een pluspunt voor een niet-lezer zoals ik. Maar het was vooral de sfeer van het boek die me aansprak, die coole stadssfeer die je ook terugvindt in films over New York bijvoorbeeld.'

Fallah: 'Als wij een film maken, willen we vooral een verhaal vertellen. Een pakkend, meeslepend verhaal. *Black* is een soort Romeo en Juliet-verhaal in de wijken van Brussel. Het is heel hard, maar ook heel puur. Die contradictie maakt het mooi.' Dat het boek zich uitgerekend in Brussel afspeelt, was niet onbelangrijk. El Arbi: 'We kennen de stad, haar wijken en de allochtone jongeren die er wonen. Niet dat wij mensen in onze omgeving hebben die in bendes zitten, maar de manier van spreken is wel heel herkenbaar voor ons.'

'Zoals Martin Scorsese New York weet op te voeren als een personage, zo willen wij Brussel portretteren', legt Fallah uit. 'Het is tenslotte ook de enige grootstad in België. We willen Brussel dus echt in elk shot van onze films laten voelen. De tweetaligheid van de stad is filmisch interessant. Daar hebben we in *Image* expliciet mee uitgepakt: een Vlaamse journaliste interviewt een Franstalige gast uit de Brusselse quartiers. Bovendien krijgt Brussel in de media een heel negatief imago, net als de allochtone personages die we neerzetten.' *Image* maal twee, dus.

BENDEVORMING

Als je Fallah en El Arbi hun verhaal hoort doen, klinkt het logisch dat ze in tandem werken. 'Ik had vroeger nooit gedacht dat ik ooit met iemand zou samenwerken. Ik ben daar veel te dictatoriaal voor. En Adil is dat eigenlijk ook. We willen onze eigen visie onder alle omstandigheden doordrukken. Maar wat bleek? Het klikte al vanaf de eerste dag op Sint-Lukas. Je komt daar toe op zo'n arty-farty school vol kunststudenten en zelf voel je je niet zo. Dan zie je daar één andere Marokkaan rondhangen en voilà: direct bendevoering', lacht Fallah. Ze ontdekten dat ze precies dezelfde

interesses, dezelfde smaak, dezelfde liefdesfilms hadden. 'Bij elke kortfilm die we maakten, waren we op elkaars set aanwezig en waren we eigenlijk al meteen alles samen aan het doen.'

El Arbi: 'Het is heel simpel: als we allebei over iets twijfelen, dan is er iets niet juist. Als we allebei zeker zijn over iets, dan zit het goed. Alleen als we het oneens zijn, hebben we een probleem, want we kunnen elkaar iets te goed overtuigen. *Jij hebt toch gelijk, we doen het zo, zeg ik dan.* En hij antwoordt: *Nee, nee! We doen het zoals jij het zegt!* Dat zijn de

'Zoals Martin Scorsese New York weet op te voeren als een personage, zo willen wij Brussel portretteren.'

enige ogenblikken waarop we van mening verschillen.' 'Het gaat allemaal heel natuurlijk', voegt Fallah toe. 'Als we draaien, leggen we geen regels vast over wie wat doet. We komen op de set en we beginnen. Als we eens ruzie hebben, dan is dat altijd buiten de film, zoals broers die kibbelen. Op de set? Nooit!'

Zelfs de manier waarop ze in film geïnteresseerd zijn geraakt, komt overeen. Fallah vertelt hoe hij als kleine jongen bezeten was door het medium. Kocht zijn vader een camera, dan pikte hij die direct in en stond hij te filmen. Hij tekende ook graag stripverhalen, die je makkelijk kunt interpreteren als screenshots, de basis voor films. 'Ik keek doodgraag naar Hollywoodfilms. Zag ik *Apollo 13*, dan wilde ik astronaut worden. Zag ik *Indiana Jones*, dan werd het archeoloog. Tot ik besepte dat het de film zelf was die me interesseerde.' El Arbi pikt in: 'Ook bij mij kwamen al mijn interesses voort uit films. Ik was dinosaurusfreak of ruimtevaartfreak of ik raakte geboeid door een periode uit de geschiedenis; altijd kwam dat door films. Dus leek filmmaker me de best mogelijke job, omdat die je toelaat in al die verschillende werelden te kruipen.'

Voor Fallah was de film *La Haine* van de Franse regisseur Mathieu Kassovitz een grote openbaring. De film speelt zich af in de banlieues van Parijs. 'Er zat een Marokkaan in en dat vond ik als kleine jongen supercool. Bovendien was de film heel *urban* en *hiphop*. Eindelijk zag ik een herkenbare film waarin een leefwereld werd geportretteerd die niet ver van mij aflag. Ik was zo onder de indruk dat ik naar de *making of* ben gaan kijken. Daar besepte ik dat er iemand is die de leiding heeft over een film, iemand die alles in de hand heeft. Het was de eerste keer dat ik dacht: *Misschien moet ik dat later maar eens gaan doen.*'

SURREALISTISCH

El Arbi en Fallah lopen over van geestdrift, ambitie én zelfkritiek. Die drie gaan naadloos samen, vinden ze. *Image* in de zalen, posters van de film, mensen over hun werk horen praten, was een droom die uitkwam. 'Op naar de volgende', lacht Fallah. 'Nee, de première was echt surrealistisch. Ik had veel stress, maar tegelijk besepte ik dat je zoiets maar één keer meemaakt, dus dat ik ook van elke seconde moest genieten. Op een gegeven moment stond er een hele groep fotografen voor ons te klikken. *Putain, zei ik, gebeurt dit écht?*'

Aan de andere kant was het ook best akelig om hun film voor het eerst volledig afgewerkt te zien. El Arbi: 'Er zitten wel 3.000 fouten in de film en die hebben we allemaal gezien. Onze maag draait om als we merken dat ons werk niet 100% perfect is.' Hij nuanceert: 'We zullen dat waarschijnlijk bij elke film hebben, want we zullen wellicht nooit de perfectie bereiken; dat kan gewoon niet. Maar de fouten die we bij *Image* gemaakt hebben, zullen we niet meer maken bij *Black*. Je moet kritisch zijn voor jezelf, anders maak je slechte dingen en – dat is nog het ergste van al – je besept het zelf niet. De enige manier om te evolueren en betere films te maken, is om superkritisch te zijn voor onszelf en te leren van onze fouten en gebreken. We hebben ook nog tijd: Martin Scorsese was 74 toen hij *The Wolf of Wallstreet* maakte.'

Het uiteindelijke doel is Hollywood. Niets meer of niets minder. 'We willen grootse cinema ▶

Bilal Fallah: 'Jongeren van Marokkaanse afkomst vragen mij soms: Heb jij echt die film gemaakt? Ja, écht, en jij kunt er ook voor gaan, antwoord ik.'

► maken', zegt Fallah. El Arbi: 'Toen we klein waren, waren we verzot op de films van Steven Spielberg; dat is pure Hollywood. Of het nu *ET* is of *Indiana Jones* of films van Christopher Nolan, zoals *Inception* of *Interstellar*; dat is cinema die je doet dromen. En dus willen we naar Hollywood, want films maken met Brad Pitt of Leonardo di Caprio wordt moeilijk in Molenbeek.'

ACTUEEL

Het filmmakersduo wil verhalen vertellen die nog niet verteld zijn. Het was een bijkomende reden waarom ze zo gebrand waren op een vroege langspeelfilm. Fallah vertelt hoe ze tijdens een stage – Bilal als cameraman, Adil als geluidsman – het programma *Arabesk* moesten maken voor TV Brussel. 'De bedoeling was om de Brusselse Marokkanen positief in beeld te brengen en aan te tonen dat die gasten allemaal keigoed bezig waren... Ik vond dat bizar. Zo'n geforceerd rooskleurig beeld was voor ons pas echt het bewijs dat er iets mis was. Het probleem is dat al het overige nieuws over Marokkaanse jongeren in Brussel altijd negatief is. Adil en ik zijn van Marokkaanse origine, dus wij hebben daar altijd last van gehad. Keer op keer moet je bewijzen dat jij zo niet bent.' Die frustratie in combinatie met de reportages bij TV Brussel deden het idee voor *Image* kiemen. 'We wilden een film maken over de

zogenaamde probleemwijken in Brussel, maar ook over de media en de manier waarop ze die quartiers in beeld brengen.'

Het werd tijd dat dit soort thema's eens goed uitgespit werden, vonden ze. 'Ik had

i HAKUNA PLUKT TALENT VAN STRAAT

Over één ding waren haast alle recensenten het eens: met Nabil Mallat, die in *Image* de hoofdrol speelt, hebben de jonge regisseurs een kanjer van een acteur te pakken. 'De nieuwe Matthias Schoenaerts', noemen ze hem zelf. Ze plukten Mallat weg bij de Antwerpse schoenwinkel waar hij werkte. 'Nabil heeft zoveel charisma dat je geïntrigeerd naar hem blijft kijken, zelfs al zegt hij geen woord', vindt Fallah. 'En Nabil is niet alleen. Er loopt veel talent rond in onze steden! Alleen vind je dat talent van andere origine niet terug in de reguliere castingbureaus. Tijdens onze studie zijn wij daarom begonnen met *street hunting*.' Ze gingen de straat op en speurden naar jonge mensen met interessante gezichten, met uitstraling, met potentieel talent. 'Dat moeten niet per se allochtone jongeren zijn. Wij willen alle mogelijke soorten talenten ontdekken.'

Na *Image* besloten ze hun talentenjacht naar een professioneler niveau te tillen. 'Toen hebben Adil, Nabil, zijn goeie vriend Chafic Amraoui en ik het castingbureau Hakuna opgericht. Nabil en Chafic hebben voor de casting van *Black* verschillende steden afgeschuimd. Ze hebben bijna 500 jongeren samengebracht en die

dit idee vijf jaar geleden en met alles wat er momenteel in de wereld aan het gebeuren is, is het nog altijd even actueel', zegt Fallah. 'Dat betekent dat onze verhalen hun bestaansrecht hebben. We wilden niet langer wachten met ze te vertellen, omdat we vinden dat zulke verhalen al lang verteld hadden moeten zijn. Die negatieve beeldvorming zit onderhuids in onze hele maatschappij ingebakken. *Image* was een film die we hoogdringend moesten maken en we zijn er gewoon voor gegaan.'

Vanaf het moment dat je zulke thema's aanraakt, word je al snel zelf naar voor geschoven als rolmodel of als stem van een groep of generatie. 'Het is de eerste keer dat er Vlaams-Marokkaanse regisseurs in de kijker komen te staan, dus we hebben die rol gekregen of we nu willen of niet', zegt Fallah. 'Uiteindelijk vind ik dat positief.' Hij vertelt over de schoolvoorstellingen van *Image* waar hij geregeld mee naartoe gaat. Na afloop komen er vaak jonge gasten op hem af die hem vol ongeloof vragen of hij echt van Marokkaanse afkomst is. *En jij hebt écht die film gemaakt?*, willen ze weten. Ja, écht, antwoord ik dan. En ook jij kunt er voor gaan, laat je niks wijsmaken.'

'Ik denk dat wij op die manier *effectief* een positieve invloed kunnen zijn voor een volgende generatie. Maar voor alle duidelijkheid: ik zou mezelf nooit zomaar als voorbeeld naar voor schuiven. Ik ben zeker niet perfect. Adil en ik doen gewoon ons ding. We volgen onze passie en we zijn in de eerste plaats vakmensen.'

heb ik één voor één gezien en gesproken. Zo hebben we uiteindelijk onze 16 diamanten voor *Black* gevonden. Geloof mij: het zijn allemaal supertalenten.'

Hakuna werkt niet alleen voor de films van Fallah en El Arbi. 'We proberen onze acteurs zo veel mogelijk naar voor te schuiven en zo de mentaliteit een beetje te veranderen. We willen acteurs van een andere origine niet langer alleen als crimineel, terrorist of knuffelallichtoon geportretteerd zien, maar in normale rollen. Stilaan begint dat te lukken. Iemand speelt een agent in Vermist, we krijgen aanvragen voor de nieuwe videoclip van Stromae of de volgende film van Felix Van Groeningen. Zo beginnen onze talenten één voor één mee te draaien. Is dat een geëngageerde gedachte? Misschien wel. Ik heb zelf kleine broers, neven en nichten en voor hen wil ik dat er iets verandert aan de negatieve beeldvorming. Ons hoofddoel is en blijft films maken en naar Hollywood trekken, maar als je daarnaast in staat bent om iets te veranderen, moet je dat doen.'

www.hakunacasting.com

Verlaten decors

EXPO

Botanique pakt naar goede gewoonte uit met een prima foto-tentoonstelling met werk van een Belg die een interessant universum presenteert. **Gilbert Fastenaekens** fotografeert stedelijke en natuurlijke landschappen die intrigeren ondanks de schijnbare banaliteit ervan.

Fastenaekens (1955) werd geboren in Brussel, waar hij nog altijd woont en als professor verbonden is aan de Ecole de Recherche Graphique (ERG). Zijn foto's zitten in verschillende buitenlandse collecties. De tentoonstelling *In Silence* overloopt de belangrijkste reeksen uit zijn oeuvre, met afdrucken op veelal grote formaten en met een aantal video-installaties. Het gros van Fastenaekens foto's zijn zwart-wit, al zit vooral in zijn recent werk meer kleur. De stilte uit de tentoonstellingstitel klinkt heel erg door. Op de meeste van zijn foto's is de mens hoogstens aanwezig door zijn opvallende lijflijke aanwezigheid. De reeks *Nocturnes* uit het begin van de jaren 80, waarmee de rondgang opent, toont bijvoorbeeld stedelijke locaties die Fastenaekens 's nachts fotografeerde. Op één foto is de al decennia leegstaande brouwerij Vandenheuvel aan de Ninoofsesteenweg in Molenbeek herkenbaar. De reeksen *Site I* en *II* tonen vooral braaklanden, blinde muren en werven in Brussel. Voor *Essai pour une archéologie imaginaire* daalde Fastenaekens af in de industriële ruïnes van de Waalse staalbekkens. In de reeks *Noces* legde hij de compleet verwilderde vegetatie van het bos van Vauclair bij Reims vast, een bos dat groeide op het slagveld (en de lijken) van de Eerste Wereldoorlog.

Telkens lijkt het alsof Fastenaekens na honderd jaar de eerste is die weer op die bepaalde locatie passeert. Voor de reeks *Correspondance* uit 2007 keerde hij zelfs letterlijk terug naar het camerastandpunt van waaruit decennia geleden oude Ansichtkaarten van Brussel werden gefotografeerd.

Het werk van Fastenaekens wordt dan wel gesitueerd op de grens tussen de documentaire en de artistieke fotografie, de ruime selectie verraden toch een grote neiging naar het artistieke. De onderwerpen die Fastenaekens het fotograferen waard vindt, zijn bij uitstek banaal, lelijk, in verval, in onbruik en in vergetelheid geraakt, maar de gevoelige plaat tilt ze naar een hoger plan. De voornaamste conclusie die je daaruit trekt, is dat Fastenaekens een begaafde en vooral zeer toegewijde observator is. Hij geeft elk terrein de kans om landschap te worden – ook en vooral als het daar eigenlijk niet voor in aanmerking lijkt te komen. Een tweede determinerende factor in de artistieke behandeling van zijn onderwerpen is natuurlijk Fastenaekens' keuze van gezichtspunt en kader. De fotograaf gebruikt graag relatief kleine kaders. In een extreem geval wordt zelf een detail van een struik ook een landschap. Ten derde gebruikt Fastenaekens graag scherpe contrasten om subtiele lichtbronnen, sprekende details, en structurerende elementen op zowel voor- als achterplan aan de kijker op te dringen. Als eindresultaat levert dat in veel gevallen beelden op die het monumentale, het chaotische, de woekering of de kaalslag van het terrein op zodanige manier in de verf zetten dat ze er als het decor voor een operascène gaat uitzien. • MICHAËL BELLON

TOT 29 MAA

In Silence

Gilbert Fastenaekens
Brussel, Botanique, www.botanique.be

Op zoek naar de moeder

DANS

'Your death defines my life.' De zin komt uit het autobiografische werk *My dark places* van misdaadschrijver James Ellroy. In 1958 werd de moeder van de auteur vermoord. James Ellroy was toen tien en is sindsdien blijven worstelen met de onopgeloste moord. Het transformeerde zijn leven tot een lange zoektocht naar een moeder die hij nooit gekend heeft. Een sterk verhaal dat **Hans Van den Broeck** wist te inspireren en hem aanzette om het opnieuw te vertellen, niet met een boek maar met een krachtig duet. In *The Lee Ellroy Show* brengen twee dansers de zoektocht van James Ellroy in beeld. Ze slagen erin om je als kijker beklijvende momenten te doen beleven. Er is de pure expressie van hun dansende en kronkelende lichamen die uitdrukking geven aan de kwellingen die zo'n drama met zich meebrengt. En er zijn de scènes met de dialogen die je bewust maken hoe zo'n existentiële pijn tot waanzin kan leiden. The Lee Ellroy show neemt je mee in de koortsachtige zoektocht van James Ellroy. Tegelijk ben je waarnemer van zijn oeverloos verlangen naar de onvoorwaardelijke liefde van een moeder. Hoe meer de dansers zich blootgeven, hoe meer je ervaart dat hun wilde danstaal eigenlijk één grote ode aan de liefde is. 'Ik ben gefascineerd door de figuur van James Ellroy. Aan de buitenkant is hij een arrogante kerel, maar achter de façade zit nog steeds het 10-jarige kind dat het verlies van zijn moeder probeert te verwerken. Dat contrast en ook de manier waarop hij er uiteindelijk in slaagt zich van deze dramatische ervaring te bevrijden, vind ik bijzonder intrigerend', zegt choreograaf Hans Van den Broeck. •ND

WO • 18 MAA • 20.30

The Lee Ellroy show

Cie Soit

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Ja zeggen, hoe doe je dat?

THEATER

Elkaar het jawoord geven. Is het nog van deze tijd? Zijn we daarvoor niet veel te kritisch of te genuanceerd? Kunnen we elkaar nog een leven lang liefhebben? Mondt het jawoord niet automatisch uit

in een burgerlijk en saai bestaan? Kunnen we nog wel gewoon 'ja' zeggen? Hebben we vooral niet geleerd om 'ja maar' te zeggen? Deze en vele andere levensvragen inspireerden **Lotte Heijtenis** en **Pieter Genard** om het theaterstuk *Jawoord* te creëren. Het is een bijzondere theaterervaring. Als publiek neem je deel aan de intieme wereld van een man en vrouw die samen door het leven gaan. Hun dialogen vertellen hoe ze allebei op zoek zijn naar antwoorden over het leven en de liefde. Hoewel ze verschillend van karakter zijn, lijken ze op elkaar wanneer het gaat over 'ja' zeggen en keuzes maken. Daar hebben ze het allebei lastig mee. De gedachte dat het maken van een keuze je kan vastzetten, boezemt hen angst in. 'We brengen herkenbare situaties die zich in relaties voordoen. In het stuk zitten best een aantal grappige scènes, maar ook passages die uitnodigen tot reflectie. Eigenlijk is *Jawoord* een tragikomisch stuk waar je al lachend blijft stilstaan bij een aantal fundamentele vragen', zegt Lotte Heijtenis. • ND

DO • 26 MAA • 20.30

Jawoord

Lotte Heijtenis & Pieter Genard
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Kartonnen karakters

KIDS

Theater De Spiegel kennen we van voorstellingen als *Nest* (een nestwarme voorstelling voor baby's) of *Lelegüm* (een groentespektakel voor kleuters). Hun nieuwe creatie *Meneer Papier* en *Don Karton* is geen theaterstuk met pluche of groenten, maar met papier en karton in de hoofdrol. Theater De Spiegel liet er zich voor inspireren door de reeks boeken over *Meneer Papier*, geschreven door Elvis Peeters en geïllustreerd door Gerda Dendooven. In die boeken worden grote thema's als vriendschap, eenzaamheid, verbeelding en verlies op een

mooië, poëtische manier verpakt. En in de theateervoorstelling zetten de acteurs Karel Van Ransbeeck en Stefan Wellens nog eens op een creatieve manier de schaar in die papieren wereld. Met hun tweeën onderzoeken ze niet alleen hun relatie met elkaar, maar ook alle mogelijkheden die er op papier bestaan om mét papier aan de slag te gaan. Het knippen, ritselen, scheuren, frommelen, prop-pen, plooiën en bouwen resulteert niet alleen tot verrassend objectentheater, maar ook tot een muziekvoorstelling met subtiele ritmes en klanken. • MB

ZO • 1 MAA • 11.00 EN 16.00

Meneer Papier en Don Karton (2-5j)

Theater De Spiegel
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Moeizame liefde

THEATER

De man die zijn haar kort liet knippen van Johan Daisne was een van de hits van het Vlaamse magisch realisme. Voor de Koe werd de roman de inspiratiebron voor een nieuw theaterstuk. **Peter Van den Eede**: 'We schreven een nieuwe tekst met als universeel thema het moeizame en vaak pijnlijke streven naar liefde. Van het boek bewaarden we enkel het begin, waar de man vertelt waarom hij zijn haar laat knippen en de passage waarin hij een autopsie bijwoont. Die ervaring maakt een diepe indruk op hem. Het verrottingsproces van het lichaam is metaforisch voor de liefde voor een vrouw. **Natali Broods** en ik spelen twee geletterde mensen, man en vrouw, die elkaar altijd opnieuw tegenkomen in

Verhalen voor verbroedering

VARIA

Een Israëliet en een Iranees. Gezworen vijanden door afkomst, zou je denken. Niet zo bij **Raphael Rodan** (33) en **Sahand Sahebdivani** (34). Ze schuwen noch hun herkomst noch taboes of vooroordelen. Met humor en verhalen maken ze de kloof niet dieper, maar proberen ze elkaar te begrijpen. Rodan en Sahebdivani zijn rasvertellers van oude en nieuwe verhalen. *Kingdom of Fire and Clay* combineert klassieke Joodse en Iraanse folklore en legendes met hun persoonlijke verhalen. Woorden worden vermengd met muziek, spanning met momenten van intimiteit. Samen met de muzikanten **Anastasis Sarakatsanos** en **Bas Kijjes** achterhalen ze wat 'thuis' betekent voor elk van hen. En of zij écht zo verschillend zijn als soms wordt beweerd. Sahebdivani was storyteller van het jaar in 2012, 2013 en 2014 op het Internationaal Story Festival van Amsterdam.

Het gezellige theatertje in de Galeries de la Toison d'Or aan de Gulden Vlieslaan in Brussel zet al enige tijd in op grappige en interactieve voorstellingen. Het Franstalige aanbod wordt nu aangevuld met een Engelstalige programmatie. Het theater hoopt hiermee ook Vlamingen en expats aan te trekken. Samen naar het theater gaan, ongeacht de taal die je spreekt, en je laten verwonderen, is het opzet. Voor of na een voorstelling kan je een hapje eten in het theaterrestaurant. Op 24 maart kan je aanschuiven aan het Peace Buffet. • GS

DI • 24 MAA • 19.00

Kingdom of Fire and Clay

Raphael Rodan en Sahand Sahebdivani
Brussel, théâtre de la Toison d'Or,
0468 16 08 70

een verlaten hotellounge. Het wordt nooit helemaal duidelijk of ze een relatie hebben gehad of dat die nog moet beginnen. Die onbepaaldheid geeft het stuk een magisch-realistische toets. Het is ook een onderzoek van de eigen psyche met de kunstgeschiedenis als leidraad en met de typische humor van de Koe.' • JB

ZA • 28 MAA • 20.30

De man die zijn haar kort liet knippen

De Koe
Overijse,
CC Den Blank,
02 687 59 59

© KOEN BROOS

© BART VANDER MOEREN

Textieltheater

Je ziet het steeds meer: jonge individuele beeldende kunstenaars die in stilte een heel eigen universum hebben uitgebouwd in een ambachtelijk tot stand gekomen beeldtaal, en daarmee de brug naar het theater slaan. Zo is er Annelies Van Hullebusch die poëtische werelden opbouwt met recuperatiematerialen, of Nick Steur die even verstilde als verbluffende performances hield waarin hij stenen stapelde. De jonge **Naomi Kerkhove** past ook in dat rijtje. Zij studeerde multimediale vormgeving aan het KASK in Gent. Door pen en papier in te ruilen voor zwart garen en witte stof, leerde Kerkhove op een gegeven moment letterlijk tekenen met textiel. Vervolgens begon ze met de stoffen huisjes en figuurtjes te bouwen. Het resultaat is een wonderlijke witte wereld waarin kinderen zich kunnen verwonderen om de geheime hoekjes, de verdoken mechaniekjes en de poëtische schoonheid die erin schuilgaan. En zij mogen ook hun eigen verbeelding aan het werk zetten, want *Forest Fruit* houdt het midden tussen een atelier en een speelkamer. Je kan er vrij in rondlopen en naast de juweeltjes van textiel ook lichteffecten, projecties en animaties ontdekken. • MB

29 MAA TOT 4 APR

Forest Fruit (+6j)

Naomi Kerkhove
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Lees 'wat je misschien niet wist' over
Michaël Bellon op www.randkrant.be

Spelen met ruimte

HOEILAART Een strak volume met een loftgevoel, geborgenheid en de nodige privacy. Dat waren de wensen van de bewoners. Geïnspireerd door het wondermooie Tugendhathuis van Mies van der Rohe en de woning van Xaveer De Geyter zelf, trok de bouwheer naar Xaveer De Geyter Architecten (XDGA). Het werd een samenwerking die tot een woonconcept vol mogelijkheden leidde. Een rechthoekig volume werd uitgegraven aan de hoger liggende straatkant zodat alle ruimtes op gelijk niveau van de tuin liggen. Het bijzondere van het ontwerp zit hem echter in de keuze voor de vrije ruimte. Naast de twee witte zijmuren heeft de woning bijna geen vaste muren. De achtergevel is één grote glazen wand van zes gelijke schuiframen die uitkijkt op de bosrijke tuin. Binnen is het een vrij spel van schuifwanden: transparante, doorschijnende of zwarte panelen uit polycarbonaat in aluminium kaders zijn haaks opgesteld en hangen in fijn ingewerkte rails in het plafond zonder sporen in de gladde, zwarte betonvloer. Ze maken een configuratie van verschillende ruimtes mogelijk. Zo kunnen de bewoners kiezen of ze die dag één grote leefruimte willen of eerder willen werken, spelen, slapen, tv kijken in een afgescheiden ruimte. De bewoners zijn alvast heel blij met dit vrije wonen. Dat is trouwens de belangrijkste stelling van XDGA. Ideale architectuur draait niet om het vastleggen van activiteiten of programma's of het oplossen van ruimtelijke problemen, maar wel om het creëren van mogelijkheden, ook in onvoorziene scenario's, voor het leven. • TDW

Lees 'the making of' bouwwerk op www.randkrant.be

Van marionetten tot Conc

VARIA

Klara is een mooie meisjesnaam, maar Klara is ook de naam van onze klassieke radio, die samen met enkele Brusselse cultuurhuizen zijn jaarlijks **KlaraFestival** organiseert. Dit festival is meteen het hoogtepunt van het Festival van Vlaanderen Brussel. Het openingsalvo van de elfde editie van dit groots evenement ligt in handen van niemand minder dan het Freiburger Barockorchester en René Jacobs. Armonia Atenea sluit het feest af met Händels meesterwerk Alessandro. Het festival ontvangt enkele opmerkelijke gasten. Eén van hen is het Salzburger Marionettentheater. Maar vergis je niet, het wordt allerminst een kindersprookje. Deze beroemde groep vertolkt – liefst al een honderdtal jaren – stukken uit het grote operarepertoire. In Brussel gaat het om het magistrale epos *Der Ring des Nibelungen* van

Richard Wagner. Twee acteurs en tal van hedendaagse marionetten brengen een keuze uit het 16 uur durende drama. De onvergetelijke stemmen zijn die van de legendarische opname door de Wiener Philharmoniker o.l.v. Georg Solti. • MC

6 TOT 21 MAA

If love could be

Klarafestival
Brussel, verschillende locaties,
www.klarafestival.be

15 TOT 18 MAA

Der Ring des Nibelungen

Salzburger Marionettentheater
Brussel, Bozar,
www.bozar.be

Verstilde tijd

LITERA-TUUR

Van 26 tot 29 maart is Brussel het literaire epicentrum van de wereld.

Onder het centrale thema *Now & Then* bestuderen auteurs en illustratoren uit binnen- en buitenland vier dagen de fascinerende relatie tussen literatuur en tijd.

Marlies Dekimpe, communicatiemedewerker bij internationaal literatuurhuis Passa Porta: 'Ook de vijfde editie van het Passa Porta Festival staat voor meertaligheid in een grootstedelijke context. We starten op donderdagavond met een openingslezing door **J.M.G. Le Clézio**, winnaar van de Nobelprijs voor Literatuur in 2008. Als romancier en essayist laat hij zijn licht schijnen over heden, verleden en toekomst en hun invloed op zijn oeuvre. De aanwezigen kunnen zijn teksten meevolgen in het Frans, Nederlands en Engels.'

Op vrijdagavond is er het Franstalige programma *Temps Composé* in de Botanique. 'RTBF-gezicht Jérôme Colin gaat met **Nancy Huston** en **Dany Laferrière** een gesprek aan over het tijdsaspect in hun werk. In haar roman *Bad Girl* richt de Canadese Parisienne Huston zich tot de foetus die ze ooit was, in *L'art presque perdu de ne rien faire* nodigt Haï-

tiaan en Québécois Laferrière de toeschouwers uit om af en toe halt te houden.'

KORT MAAR GOED

Een internationale schare meesters van het korte verhaal staat zaterdagavond in Flagey, waar de *Long Night of the Short Story* plaatsvindt. 'Een van de bekendste schrijvers die avond is wellicht **Michel Faber**. Hij werd wereldberoemd met *Lelieblank*, *scharlakenrood*. Ook **A.L. Snijders**, de specialist van het zogenaamde zkv, het zeer korte verhaal, komt langs, naast **Ludmilla Petrushevskaya**, **Kevin Barry**, **Régis Jauffret**, **Christine Angot** en

ertgebouw

Annelies Verbeke: Kinderen kunnen naar hun eigen *Kleine Verhalen voor een Lange Nacht* in Bronks. 'De dames **Dendooven, Rutten** en **Sharafeddine** lezen voor in het Nederlands, Frans en Arabisch, en er zijn creatieve workshops, een tijdelijke bookshop en pannenkoeken in het café.'

STAD VOL AUTEURS

Op zondagnamiddag waaiert het Passa Porta Festival uit over de hele Brusselse binnenstad. 'Parcours' is het hoogtepunt van dit literaire evenement en wordt een wandeling langs meer dan honderd auteurs in meerdere talen. Heel tof is bijvoorbeeld het graphic novel-project in de Beursschouwburg. Illustratoren **Ben Gijsemans, Wauter Mannaert** en **Ephameron** gaan in gesprek met elkaar én zetten ondertussen tekeningen op papier die live geprojecteerd worden. Andere curiositeiten zijn de literaire yoga en de erotische poëzie van het Brussels Dichterscollectief. Daarnaast schreven zes essayschrijvers, waaronder **Peter Terrin** en **Jamal Ouariachi** in opdracht van het festival zes memo's voor onze tijd.'

Wie je nog mag verwachten, zijn **Koen Peeters, Pascal Mercier, Tom Lanoye** en aanstormend talent **Jenny Offill**. Afsluiter van het Passa Porta Festival in Bozar is niemand minder dan **Ian McEwan**. • JOKE BELLEN

26 TOT 29 MAA

Passa Porta Festival

Now & Then, jubileumeditie

Brussel, Passa Porta, www.passaporta.be

Van Dowland tot Dylan

MUZIEK

'In de opkomende gloed van de oude lente weerklinkt een nieuw geluid. Onbewogen blijven is een zonde in de nevels van hun lied.' De muziek van **Duo DèS** brengt flarden poëzie of herinnert aan een romantisch schilderij van William Turner. Mezzosopraan **Soetkin Baptist** en gitarist **Eddy Peremans** grasduinen in zes eeuwen muziek, van Dowland tot Schubert, van Brahms tot Bob Dylan, Linda Rondstad en The Beatles. 'We gaan op zoek naar wat een volkslied is en wat het vroeger was', aldus Baptist. 'Ons doel is deze liederen op een eerlijke manier te brengen en zo de tekst centraal te stellen. In die context passen ook enkele composities van Eddy, hij zette gedichten van Ivo Van Strijtem op muziek. Gitaar en stem bereiken in zijn songs een perfect evenwicht.' Baptist is vooral bekend van Eurosonginzending Ishtar, maar verdient nu haar strepen bij ensembles zoals Encantar, Polygone, Chansons sans Paroles en Psallentes. Met haar stem kan ze vele genres dragen. Peremans is een doorgewinterd singer-songwriter en is al sinds 1991 vaste gitarist bij Jan De Wilde. • JB

ZO • 22 MAA • 11.00

Het lied, eeuwen jong

Duo DèS

Ossel, Sint-Jan-de-Doperkerk, 02 460 73 24

Blijdschap en weemoed

MUZIEK

Al sinds haar tienerjaren is **Gisela João** verliefd op fado. Hoewel de fadozangeres de eerste jaren van haar muziekcarrière niet meteen erkend werd, is ze blijven volhouden. En kijk, vandaag wordt Gisela João dé fadista van de 21e eeuw genoemd en doet ze zalen vollopen. Muziekcritici loven haar. Deze rijzende ster is nog maar 31 en toch slaagt ze er nu al in om de diepste gevoelens over liefde en verlies te vertolken op een manier die je niet onberoerd laat. Met haar warme stem voert ze me

naar een wereld waar blijdschap en weemoed elkaar voortdurend kruisen. Hoe meer je je laat meedrijven op haar muziek, hoe intenser de loutering aanvoelt. Met haar fadolieder brengt João een ode aan het Portugese levenslied. Ze houdt een traditie in ere en geeft het genre een eigentijdse toets. Een avond met João is een verfrissende muzikale ervaring voor de fadoliefhebbers en nostalgici onder ons. • ND

WO • 11 MAA • 20.30

Gisela João

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

PODIUM

THEATER

VR • 6 MAA • 20.30

Het laatste feest

Ensemble Leporello
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Deurdedeurdeur

SKaGeN/ De Studio
VR • 6 MAA • 20.30
ASSE, OUD GASTHUIS, 02 456 01 60
DO • 19 MAA • 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Costa Blanca

Clara Cleymans & Bert Verbeke
VR • 6 MAA • 20.30
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51
VR • 13 MAA • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 11 MAA • 20.30

Toestand

Tristero
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 13 MAA • 20.30

Vanbinnenbang vanbuiten

Dimitri Leue/ Rataplan
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZA • 14 MAA • 19.30

Medeamateriaal

Fernweh
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 14 MAA • 21.00

Heimat

Vielen, De Wit, Grotenhuis,
Struyf & Austbo
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

13 EN 14 MAA • 20.00

Miss Sherlock Holmes

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 15 MAA • 15.00

Van teen komt tanden

Echt Antwaarps Teater
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 26 MAA • 20.30

Jawoord

Lotte Heijtenis & Pieter Genard
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 26 MAA • 20.15

The great downhill journey of little Tommy

Jonas Vermeulen & Boris Vanseveren
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 28 MAA • 20.30

De man die zijn haar kort liet knippen

De Koe
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA • 28 MAA • 20.30

Nooit van niks iets

Johan Terry
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

KIDS

ZO • 1 MAA • 11.00 EN 16.00

Meneer Papier en Don Karton (2-5j)

Theater De Spiegel
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 1 MAA • 13.30 EN 16.00

Umm (+4j)

De Kolonie & Mousse
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 1 MAA • 15.00

Grote hoofden, kleine hartjes (+7j)

Bronks
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 1 MAA • 15.00

Uilskuiken en Takkeling (+5j)

De Maan
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 7 MAA • 20.00

Roepie roepie (+8j)

Theater Tieret
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

ZO • 8 MAA • 15.00

Het kleinste familiecircus van de wereld (6-12j)

Ine Van Baelen & Stijn Gruppung
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA • 14 MAA • 19.00

La Melata de Irati (+7j)

Cie Jagat Mata
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO • 15 MAA • 13.00 EN 17.00

Door de bomen (5-10j)

Groen Kleurend familiefestival
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 21 MAA • 14.30

Nelle, de heks van Cruysem (+12j)

Els Trio, Kurt Defranq
Assse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 22 MAA • 15.00

Sapperdepieter Muisje (2,5-6j)

Vlinders en co
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 22 MAA • 15.00

Paddington

familiefilm
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 28 MAA • 13.00 EN 15.00

Karusell (+2j)

Pantalone
Assse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 29 MAA • 15.00

Reus (+4j)

Les Zerkiens
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

29 MAA TOT 4 APR

Forest Fruit (+6j)

Naomi Kerkhove
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

HUMOR

6, 7 EN 8 MAA • 20.00 EN 15.00

De gooi planque

Brussels Volkstejoeter
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 12 MAA • 20.30

Duizend man sterk

Mich Walschaerts
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 13 MAA • 20.00

16-18

Walter Baele
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 13 MAA • 20.30

De fun, de hits

Henk Rijckaert
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR • 13 MAA • 20.30

Ctrl (alles onder controle?)

Gili
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 14 MAA • 20.00

4e Mutoto Comedy Night

Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

VR • 20 MAA • 20.00

Grandioso

Duett Complett
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

GROTE HOOFDEN, KLEINE HARTJES (1/3)

NIGEL WILLIAMS BEKEN(D)T (26/3)

WOODSTOCK UNPLUGGED (14/3)

ZA • 21 MAA • 20.15

Jongen toch

Raf Walschaerts
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 26 MAA • 20.00

Nigel Williams Beken(d)t

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
 02 731 43 31

VR • 27 MAA • 20.30

Café Kruismans

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

LITERATUUR

26 TOT 29 MAA

Passa Porta Festival

Now & then, jubileumeditie
 Brussel, Passa Porta, www.passaporta.be

DANS

ZA • 7 MAA • 20.30

Dub

Fabuleus
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 18 MAA • 20.30

The Lee Ellroy show

Cie Soit
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

SENIOREN

DI • 3 MAA • 14.30

De tijd van toen

Sonny Vande putte
 Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

ZO • 8 MAA • 14.30

William & foreverband Steenhuffel

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 26 MAA • 14.00

Music Maëstro please

Koen Crucke
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 26 MAA • 14.30

60 jaar tv

Connie Neefs & Hugo Symons
 Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO • 5 MAA • 20.30

Wulong Quartet

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 11 MAA • 20.30

Gisela João

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

DO • 12 MAA • 14.00

Door het venster van den tram

Lucas Van den Eynde & Tiny Bertels
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 13 MAA • 20.30

Will Tura

Dilbeek, CC Westrand,
 02 466 20 30

ZA • 14 MAA • 20.00

Music from Tin Pan Alley

Patrick Riguelle & John Terra
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

ZA • 14 MAA • 20.30

Woodstock unplugged

Bollaert, Michiels,
 Verfaillie & Verschueren
 Hoeilaart, GC Felix Sohie,
 02 657 05 04

ZA • 14 MAA • 20.30

Op de groei

Bart Peeters
 Asse, Oud Gasthuis,
 02 456 01 60

ZA • 14 MAA • 20.30

20 jaar Laïs

Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

VR • 20 MAA • 20.30

Furu

Soetkin Baptist
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 20 MAA • 20.30

The long answer is no

Douglas Firs
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

ZO • 22 MAA • 11.00

Het lied, eeuwen jong

Duo DèS
 Ossel, Sint-Jan-de-Doperkerk,
 02 460 73 24

DI • 24 MAA • 14.30

Toontje hoger

Van Den Brande, Schreurs & Tomme
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 27 MAA • 20.00

L'amour monstre (Gainsbourg)

Bruno Brel & Ad Cominotto
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

VR • 27 MAA • 20.30

Eva viert

Eva De Roovere
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, o
 2 255 46 90

ZA • 28 MAA • 20.00

Belpop Bonanza bis

Jan Delvaux & dj Bobby Ewing
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

ZA • 28 MAA • 20.15

Lady Linn

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

KLASSIEK

ZO • 1 MAA • 11.00

Jenny Spanoghe & Michel Stas

aperitiefconcert
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 1 MAA • 11.00

Stephanie Proot

pianorecital
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

ZO • 22 MAA • 17.00

Mattheus-passie (J.S. Bach)

Octopuskoor, Antwerps kathedraal-
 koor, barokorkest & solisten
 Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

DO • 26 MAA • 20.30

Cosi fan tutte

Bang-up! Opera
 Dilbeek, Dill'arte, 02 466 20 30

VR • 27 MAA • 20.15

176 toetsen

Trio Incomplet
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 28 MAA • 20.30

Philippe Raskin & friends

Kraainem, GC de Lijsterbes,
 02 721 28 06

ZO • 29 MAA • 11.00

Impression soleil couchant

Soetkin Baptist
 & Anne Van den Bossche
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

JAZZ

WO • 11 MAA • 20.30

Tuur Florizoone & Didier Laloy

Jazz met Pit
 Tervuren, GC Papeblok,
 02 769 20 92

BIG EYES (1/3)

TIMBUKTU (3/3)

DO • 12 MAA • 20.30

Artur Tuznik Trio

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 17 MAA • 20.15

Jean-Paul Estiévenart trio

Jazzlab series
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 1 MAA • 20.00

Big Eyes

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 3 MAA • 20.30

Timbuktu

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 4 MAA • 20.30

Deux jours, une nuit

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 8 MAA • 20.00

Bowling Balls

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 10 MAA • 20.30

The Imitation Game

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 11 MAA • 20.30

Docville

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 11 MAA • 20.30

The Judge

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 15 MAA • 20.00

Coming home

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 17 MAA • 20.30

Relatos Salvajes

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 18 MAA • 20.30

The Hobbit: the Battle of the Five Armies

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 19 MAA • 15.00 EN 20.00

The Drop

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 22 MAA • 10.30

Het lied van de zee

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 22 MAA • 20.00

Wasteland

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 23 MAA • 15.00

Verlengd weekend

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Birdman

DI • 24 MAA • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 25 MAA • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 29 MAA • 20.00

Annie

Jonas Vermeulen & Boris Vanseveren
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 30 MAA • 20.30

Project Wild Thing

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 31 MAA • 20.30

The Theory of Everything

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

EXPO

13 MAA TOT 26 APR

Françoise Dragon

schilderijen en keramiek beeldjes
Tervuren, art gallery Charlotte van
Lorreenen, 02 306 35 73

20 MAA TOT 19 APR

Jeroen Van Nieuwenhove

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 29 MAA

In Silence

Gilbert Fastenaekens
Brussel, Botanique, www.botanique.be

TOT 30 APR

Denise Haulet

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

VORMING

MA • 2 MAA • 20.30

Kalender

Benjamin Verdonck
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 4 MAA • 19.30

Advies voor consumenten door Test Aankoop

Ivo Mechels
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

MA • 9 MAA • 20.30

Ondergesneeuwde gevoelens

Lut Celie
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 10 MAA • 14.00

Brussel en de tijdbom die er tikt

Luckas Vander Taelen
Dilbeek,
kasteel La Motte,
02 466 20 30

DI • 10 MAA • 15.00

Zuid-China: schilderachtig, traditioneel, modern

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 12 MAA • 20.00

Het verhaal van De Nieuwe Snaar

Kris De Smet
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

WO • 18 MAA • 20.00

Bewust consumeren

Ivo Mechels
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 19 MAA • 20.00

Spijtig van de bomen

Stijn van de Voorde
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DI • 24 MAA • 14.00

De illusie van de controle voorbij

Mark Buelens
Dilbeek,
kasteel La Motte,
02 466 20 30

ZA • 28 MAA • 14.00

Hedendaagse architectuur

Bart Vanden Driessche
Ternat, CC De Plotter,
www.ccdeplotter.be

RELATOS SALVAJES (17/3)

PROJECT WILD THING (29/3)

OP STAP

DO • 5 MAA • 14.00

Door het Zoniënwoud naar Bosvoorde

Hoeilaart, parking kasteel Groenen-
daal, www.ngz.be

ZO • 8 MAA • 14.00

Begrazing in het Zoniënwoud, vroeger en nu

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO • 12 MAA • 14.00

Schildersschool Tervuren en kapbos

Tervuren, markt, www.ngz.be

ZO • 22 MAA • 14.00

Kruidenwandeling: eetbare wilde planten

herboriste Lieve Galle
Wezembeek-Oppem.

GC de Kam, 02 731 43 31

Lees ook het artikel op [pg. 29](#)
van dit nummer.

DO • 26 MAA • 14.00

Meutedreef

Hoeilaart, station Groenendaal,
www.ngz.be

VARIA

Gelukkig zijn

Fast Forward

MA • 2 MAA • 20.30

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

DO • 5 MAA • 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

DI • 24 MAA • 14.30 EN 20.30

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

DI • 31 MAA • 14.00 EN 20.00

Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

6 TOT 21 MAA

If love could be

Klarafestival

Brussel, verschillende locaties,
www.klarafestival.be

VR • 13 MAA • 20.30

St. Patrick's Festival op Vlaamse wijze

Band of Eli & The Rhythm Junks
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

14 TOT 29 MAA

Jeugdboekenweek: humor

Sint-Pieters-Leeuw, bibliotheek,
02 371 22 64

DI • 24 MAA • 19.00

Kingdom of Fire and Clay

Raphael Rodan
en Sahand Sahebdivani
Brussel, théâtre de la Toison d'Or,
0468 16 08 70

27 EN 28 MAA • 20.00

Radio Modern

Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

Schrijf je in op
www.randkrant.be voor
15 maart met de code: javi en

WIN
het boek *Outlaws* van
Javier Cercas.

Lees er meer over
op de site.

NET GEMIST
RandKrant
februari 2015

Net gemist, Nou ja, een maand geleden toch al... We kijken even terug op onze editie van februari, want vanaf nu wordt RandKrant nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld. Wie ons gemist heeft, kan zijn schade inhalen door een kijkje te nemen op onze website www.randkrant.be. Open de pdf van de editie die je wil inkijken en blader door naar het artikel dat je wil lezen. Om de pdf te kunnen lezen, heb je Acrobat Reader nodig.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN FEBRUARI?

'Tijd voor een sprong voorwaarts' zegt provinciegouverneur Lodewijk De Witte over de samenwerking tussen Rand en Brussel. 'De samenwerking moet worden geïntensifieerd en meer resultaatgericht zijn. Beide regio's hebben er alle belang bij dat dit snel gebeurt.'

WANNEER IS ER GENOEG BADWATER?

Ben Weyts (N-VA), de nieuwe minister bevoegd voor de Vlaamse Rand, heeft zijn beleidsnota voor onze regio bekendgemaakt. Is het een nieuw geluid? En: wanneer is er genoeg badwater?

TAALBAROMETER VLAAMSE RAND

In totaal kennen de inwoners van de Vlaamse Rand 78 talen. Het Nederlands wordt thuis het meest gebruikt; het Frans is het meest gekend. Engels en Duits zijn opvallend beter gekend dan in Brussel. Hoe kijken de inwoners van de Rand naar hun taalgebruik en taalkennis?

EN VERDER IN RANDKRANT FEBRUARI 2015 ...

Topfotograaf Jimmy Kets, Jan Verleysen van de Marnixring Internationaal, op bezoek bij de coöperatie Lekkers uit het Pajottenland en in café In de Kareeloven in Schepdaal, op stap in Moorsel, en over pompoenpitten,...

Wie RandKrant niet in zijn bus krijgt, kan een abonnement nemen. Dat kost 15 euro voor wie in de Vlaamse Rand woont, 20 euro voor wie buiten onze regio woont. Vraag RandKrant aan op randkrant@derand.be en schrijf meteen het juiste bedrag over op onze rekening BE 58 0910 2113 1679 met vermelding van jouw naam en adres. Je vindt RandKrant ook terug in een aantal verdeelpunten. Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be.

IN SILENCE (TOT 29/03)

GELUKKIG ZIJN (2,5,24,31/3)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UITdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant - UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UITdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UITdatabank.be

Cosi fan tutte op eigen wijze

Bang-Up! Opera trad vorig jaar voor de viering van 40 jaar Westrand met succes op in het Praetcafé van Westrand, een ongewone plaats voor een operaconcert. De internationale groep jonge operazangers brengt nu een nieuwe voorstelling: Mozarts *Cosi fan tutte* op eigen wijze. TEKST Mirek Cerny • FOTO Filip Claessens

Cosi fan tutte is één van de meest geprogrammeerde opera's van Mozart. In februari brachten studenten van het Lemmensinstituut een soapversie en in januari speelde de Opera Vlaanderen de echte *Cosi fan tutte* als opening van Mozarts da Ponte-trilogie van regisseur Guy Joosten. Deze maand voert Bang-Up! Opera een geheel eigen versie op van Mozarts populaire opera. De regie is in handen van de jonge Vlaamse zanger en regisseur Benoît De Leersnyder (*1971). Hij studeerde eerst rechten, maar zingen won het uiteindelijk. Na zijn opleiding aan de Operastudio in de Bijloke kreeg hij een hoofdrol in *Le nozze*

di Figaro van Mozart in de Malibranzaal van de Munt. Later begon hij ook te regisseren.

WAT IS BANG-UP! OPERA PRECIES?

De Leersnyder: 'Het begon in de Vlaamse Operastudio die, sinds Guy Joosten er artistiek directeur is, International Opera Academy heet. Een groep studenten zocht naar een werk en heeft er zelf één gecreëerd. Bang-Up! Opera is ontstaan rond Yvette Loynaz, een Amerikaanse uit Miami met Cubaanse roots. *Cosi fan tutte* is onze eerste echte productie. Oorspronkelijk kozen we voor concerten op plaatsen waar men het niet verwacht.'

WIE ZIJN DE LEDEN VAN DE GROEP?

De Leersnyder: 'Die weerspiegelen het internationale karakter van de operastudio. Aan *Cosi* doen jonge zangers mee uit Mexico, Portugal, Rusland en de Verenigde Staten. Ook twee Vlaamse zangeressen: Annelies Van Hijfte en Bianca Van Puyvelde. Yvette vroeg mij om onze allereerste productie te regisseren, zelf vertolkt ze Dorabella, een van de hoofdrollen.'

WAAROM COSI FAN TUTTE VAN WOLFGANG AMADEUS MOZART?

De Leersnyder: 'Om te beginnen: ons budget was nul euro. Echt. We moesten dus goed opletten en alles binnen de perken houden. Dat is ons gelukt. De bezetting is met zes personages relatief klein. Het koor heeft in Mozarts partituur een zeer geringe rol en dus hebben we het weggelaten. Het orkest vervangen we door een piano (Caroline James) en klarinet (Erwin Muller), het geliefkoosde instrument van Mozart. De dirigent hebben we eveneens afgeschaft, Caroline zal vanaf de piano alles goed volgen. In onze productie is er ook geen decor. Het publiek is het decor en iedereen ziet alles, ook als bijvoorbeeld de twee mannen zich moeten omkleden. Het speelt zich af in een vierkante ruimte, een soort van kamer waar het publiek in het rond zit. Maar wees gerust: er is altijd iets te zien.'

DE ORIGINELE OPERA DUURT DRIE UUR EN EEN KWART. DAT IS LANG. HEB JE 'GEKNIPT'?

De Leersnyder: 'Dat was onze uitdaging. Het moet publieksvriendelijk zijn. We moeten Opera Vlaanderen of de Munt niet nadoen. We brengen het stuk, bij wijze van spreken, in een hangar, er zijn geen koren en we hebben de aria's geschraapt, zodat het geheel zowat twee uur duurt, pauze inbegrepen.'

'Ik ben vereerd dat ze mij gevraagd hebben. Ik ben een man van de tekst. Tekst fascineert mij van kleins af en het libretto van Lorenzo Da Ponte - ik kan er geen beter woord voor vinden - is gewoon schitterend. Daar ligt ook mijn accent in de regie. We hebben geen decor, maar de kracht van *Cosi fan tutte* ligt in de zes zangpartijen, de pianobegeleiding en de tekst van het verhaal. Of je het stuk op de Eiffeltoren of in een zandbak brengt, is eigenlijk om het even.'

DO • 26 MAA • 20.30

Cosi fan tutte

Bang-up! Opera
Dilbeek, Dill'arte, 02 466 20 30

7 | De kracht van coöperaties

Van idee tot coöperatieve onderneming

In de voorbije nummers van RandKrant stelden we een aantal coöperatieve ondernemingen uit de regio voor. Ter afsluiting van onze reeks over coöperaties kijken we wat de factoren tot succes zijn.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Meer dan ooit zijn mensen bereid om te investeren in coöperaties waar niet het rendement primeert, maar het maatschappelijk nut vooropstaat. Maar opgelet, bij het starten van coöperaties komt heel wat kijken. Peter Bosmans van Febecoop, een erkend adviesbureau voor sociale en coöperatieve economie, schetst enkele kritische succesfactoren voor het opzetten van innovatieve en economisch haalbare projecten. 'Febecoop promoot de oprichting van coöperaties en geeft advies en coaching, zoals bijvoorbeeld bij de oprichting van *Lekkers uit het Pajottenland*, een coöperatie van negen producenten van streekproducten.' (zie RandKrant februari 2015).

KRITISCHE SUCCESFACTOREN

'Vooraleer je een coöperatieve onderneming opzet, moet je je allereerst afvragen welke dienst of product je op de markt wil brengen.

Is het vernieuwend? Heeft het een maatschappelijke of ecologische meerwaarde? Is er een markt voor? Je moet een helder antwoord kunnen formuleren op de volgende vragen: Wat wil ik? Wat kan ik? Is er een vraag naar mijn dienst of product? Pas nadien zijn de juridische structuur en de financiering van het project aan de orde', benadrukt Bosmans.

'Als er voldoende klaarheid is over jouw projectvoorstel kan een erkend adviesbureau een haalbaarheidsstudie uitvoeren. Dit kan de basis vormen van een solied ondernemingsplan. Als jouw onderneming wordt erkend als coöperatieve vennootschap door de Nationale Raad voor Coöperaties (NRC) kan je een korting van 75 procent krijgen op de factuur voor de haalbaarheidsstudie.'

'Voor de rest moet je bij de oprichting aandacht hebben voor een lange termijn visie (minstens vijf jaar). Begin bij de opmaak van de statuten ook niet met knippen en plakken uit statuten van andere ondernemingen, maar neem de tijd om die zelf uit te werken met jouw stakeholders. Definieer nauwkeurig wie jouw stakeholders zijn, zoals de gebruikers of consumenten, de leveranciers, de financiële instellingen en de overheid. Blijf de dialoog aanhouden met alle betrokkenen, maar niet iedere stakeholder moet vertegenwoordigd zijn als vennoot of zeggenschap hebben in het bestuur van de coöperatieve onderneming.'

INNOVATIEF

De coöperatie heeft een soepel juridisch statuut dat het makkelijk maakt om kapitaal te verhogen of nieuw kapitaal aan te trekken. Als je een goed onderbouwd ondernemingsplan kunt voorleggen, kun je vlot financiële mid-

delen mobiliseren van familieleden, vrienden en mensen uit de nabije omgeving. Bosmans waarschuwt evenwel dat een coöperatie van allemaal kleine spelers ook een kleine coöperatie wordt en daardoor niet echt levensvatbaar is. Hij verwacht meer heil van het samengaan van maatschappelijk sterke en zwakkere groepen, zoals bij het cohousing-project *De Okelaar* in Wolvenstem. (zie RandKrant november 2014)

VERDER DURVEN DENKEN

'Bij het opzetten van coöperaties moet je buiten het bestaande systeem durven denken.' Bosmans illustreert dit met de coöperatie *De Pendule*, ontstaan uit de Kringwinkel SPIT in Leuven. Het is een samenwerking tussen het OCMW, de stad en SPIT. De Pendule stelt renteloze leningen ter beschikking van kansarme gezinnen om hun woning te isoleren. Dankzij die isolatie besparen ze energie en met het gespaarde bedrag kunnen ze hun lening terugbetalen. Bovendien schept men jobs voor kortgeschoolden die de woningen isoleren.'

Een ander recent initiatief dat advies heeft ingewonnen bij Febecoop is *Food Roof*. 'Men wil bio-stadslandbouw organiseren op daken van industrieterreinen in Gent. De coöperatie Food Roof kon op korte termijn het nodige basiskapitaal verwerven. Dit voorbeeld bewijst dat een coöperatie de economie soms moet heruitvinden om nieuwe niches in de markt te ontdekken.'

www.febecoopadvies.be

Lees meer over de artikelenreeks coöperaties op www.randkrant.be

EN FROM THE DRAWING BOARD TO REALITY

A number of cooperatives from the region have come under the spotlight in previous issues. An increasing number of people are keen to invest in cooperative entities, where the public good is the prime concern rather than profits. It should be stressed, however, that a huge amount of effort is required to launch such a business.

'Before creating a cooperative society you first have to decide on the product or service you are eager to market. Is it innovative? Can it deliver better social or environmental value results? Is there a market opening?', says Peter Bosmans of Febecoop, an accredited consultancy firm for the social and cooperative economy.

Kravaalbos wordt groter

Op dit ogenblik wordt gewerkt aan een groots landschapsproject tussen Aalst en Merchtem. Eén van de groene parels daarvan, het Kravaalbos, is een aangename wandelplek. En er komt nog meer van dat goede. Tijd voor een kennismaking.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Dit oude bosgebied van ongeveer 80 ha ligt grotendeels op Aalsters grondgebied, maar er is een uitloper tot in Asse. Het is al heel lang een druk bewandeld bos. Een deel ervan is in goede staat en daar voelt de natuur zich het best thuis. Ga dus eens op ontdekking, want in de loop van de komende jaren komt er nog bos bij, terwijl de wandelaars nog meer zullen kunnen genieten als het volledige project is uitgevoerd.

MOLENBEEKVALLEI

Als je vertrekt aan de Putstraat 116 ter hoogte van *Bij Stinne*, een café met een lange geschie-

denis, zit je meteen goed. Van daaruit vertrekt het wandelpad richting bos en maak je kennis met een interessant en gevarieerd gebied. Het is nog wat vroeg, maar binnenkort verschijnen de boshyacinten en meiklokjes. Dat levert niet het overweldigende beeld van het Hallerbos op, maar het is zeker de moeite waard. In normale seizoenen is de beste periode in de tweede helft van april, maar je kunt hier gerust regelmatig naartoe komen om de verandering van de seizoenen te bewonderen. Onderweg kom je ongetwijfeld de borden van de Faluintjesstreek Wandelroute tegen. Dat is een lang traject dat een goed beeld geeft van de Molenbeekvallei. Een paar bronnen van die beek liggen trouwens in de buurt van het Kravaalbos. Daar tiert de moerasvegetatie welig.

Op heel wat plaatsen langs het wandelparkoers zie je kleine of grotere depressies, en zelfs een grote vijver. Het zijn restanten van zandsteenwinningen die vanaf de middeleeuwen werden georganiseerd vanuit de Abdij van Affligem. Daarmee werden heel wat gebouwen opgetrokken in de onmiddellijke en ook verder afgelegen streken, tot in Nederland en Frankrijk. De zachte okerkleur is zowat het handelsmerk, en de steen was zeer gewild om er grote gebouwen als kerken mee op te trekken.

VERBETERING OP KOMST

Het hoogste punt van het Kravaalbos is de Terrenberg, die 72,5 meter boven de zeespiegel ligt. Behalve de gemeentegrenzen tussen Asse (Asse-ter-Heide), Opwijk (Mazenzele) en Aalst (Meldert) loopt ook de grens tussen Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant dwars door het bos. Daar trekt de natuur zich uiteraard niets van aan, maar het is goed dat er met het lopende project aandacht is voor de nog aanwezige fauna en flora. Want het moet gezegd dat die de voorbije decennia zwaar is achteruitgegaan, zoals op zoveel plaatsen in Vlaanderen. De recreatiedruk is groot, de water- en luchtkwaliteit zijn niet altijd je dat en in de onmiddellijke omgeving van het bos heeft de bouwwoede in de voorbije tijden lelijk huis gehouden.

In deze tijd van het jaar loop je ongetwijfeld enkele spechten en roofvogels tegen het lijf. De gevlekte aronskelk is inmiddels ook van de partij en de frêle bloemhoofdjes van het klein hoefblad brengen de eerste zon in het landschap. De nog relatief jonge boompjes van het geboortebos groeien op termijn uit tot een speelbos.

BOSGEBIEDEN VERBINDEN

Vele partners hebben er zich toe geëngageerd om een groots geïntegreerd project af te wer-

Lucie Deckx (74) uit Tervuren werd door Yves Smets aangeduid om *deketting* voort te zetten. Zij en haar man Stephan Corynen (75) helpen hun dochter met haar school voor kansarmen in Senegal.

De helpende hand

We komen uit de Kempen, maar mogen ons na 25 jaar toch Tervurenaren noemen. Ik was regentes bij de Ursulinen in Laken, mijn man was bedrijfsleider. We zijn lid van de plaatselijke heemkring. Stephan gaf een boek uit over verdwenen gebouwen in Tervuren uit de tijd van Koning Leopold II, zoals het hotel Royal dat een kledingwinkel werd of het station van Tervuren dat werd gesloopt. Het gaat allemaal teloor en dat is spijtig. Wij ijveren voor het behoud van waardevolle gebouwen in Tervuren.

van de kinderen. Die worden aan hun lot overgelaten. Daar wil Les Cajoutiers wat aan doen.'

'Liefst 700 kinderen volgen les in hun school. Eén van de doelstellingen is hen bewust te maken van hun capaciteiten. Kinderen spreken er enkel een lokale taal, in de school leren ze Frans. Sinds kort zijn er ook drie klasjes voor dove kindjes. Die kinderen worden in Senegal genegeerd, wij proberen hen een toekomst te bieden. De school is niet vrijblijvend. Er wordt streng opgetreden als een kind zich niet wil gedragen of de regels steevast overtreedt.'

ken dat loopt van Aalst tot Opwijk: van Erembald tot Kravaalbos. Vier gemeenten (Asse, Opwijk, Aalst, Affligem) en twee provincies zijn erbij betrokken, samen met twee Regionale Landschappen en vele organisaties. Het is de bedoeling om een kwaliteitsvolle invulling te geven aan de open ruimte die daar nog te vinden is. Eén van de belangrijkste werkpunten is een opwaardering van het Kravaalbos. Zowel de natuur als de mens zullen daar wel bij varen. We zijn benieuwd wat gerealiseerd zal zijn als het project binnen twee en een half jaar afloopt.

Een ander belangrijk dossier hierin is de realisatie van een stadsbos in Aalst, dat inmiddels is opgestart met de aanleg van het Somergembos. Door nog andere bosgebieden met elkaar te verbinden ontstaat een grote groene natuur- en recreatiezone, die later bekend wordt onder de naam *Erembald*, die is afgeleid van de oude naam van deelgemeente Erembodegem. Ook daar kan je nu al leuke wandelingen maken en het wordt dus waarschijnlijk nog beter de komende jaren. Als de initiatiefnemers hun intenties allemaal waarmaken, ziet het er goed uit.

SCHOOL IN SENEGAL

'Daarnaast steunen we onze dochter Sophie die in Senegal woont. In het vissersdorp Warang hebben zij en haar man het onderwijsproject Les Cajoutiers opgericht. We helpen hen van hieruit met fondsenwerving. Elk jaar gaan we drie maanden naar ginder om er als vrijwilliger les te geven en te helpen in de school. Zo zien we met eigen ogen dat het geld goed wordt besteed. Sophie woont er sinds

SCHOLING VOOR BETERE TOEKOMST

'Vanuit Tervuren zoeken we naar meters en peters voor de school. Met de economische recessie is dat niet evident. De Gemeenteraad voor Ontwikkelingssamenwerking (GROS) helpt ons, maar er is natuurlijk veel nodig om een hele school draaiende te houden. Scholen zijn echt nodig, want scholing is het meest efficiënte middel voor een betere toekomst. Het is er niet altijd eenvoudig werken, want er zijn dertien etnische groepen die moeten leren samenleven. Toch zijn de families in Senegal zeer hecht. De oudste voedt mee de jongeren op, er is respect voor de derde leeftijd. Op de familiale band kan je vanuit onderwijs en ontwikkeling verder bouwen. In Senegal hebben ze nog waarden waar ze belang aan hechten. Op dat vlak kunnen we van hen leren. Enig minpunt: de televisie begint er populair te worden. Met 20 tot 30 mensen kijken ze samen naar televisie. Dat is jammer, want iedereen weet toch dat je niet gelukkiger wordt met de hele avond naar televisie te kijken?'

TEKST Joris Herpol - FOTO Filip Claessens

'Scholing is het meest efficiënte middel voor een betere toekomst.'

2006. Haar man Mamadou is er onderwijzer. Ze is naar ginder getrokken om iets aan de armoede te doen. Les Cajoutiers is een school voor kinderen uit kansarme families. Gezinnen voorzien er eerst in primaire behoeften zoals huisvesting, levensmiddelen, kleding, en dan is er weinig perspectief voor de toekomst

In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

Topografische kaart:
NGI 23/5-6 (schaal: 1:20.000).

Ring-tv bestaat 20 jaar

'Onszelf

Ring-tv 20 jaar: dat verdient een feestje. Een kleintje, want regionale televisie maken in onze heterogene regio is geen kattenpis. **TEKST** Joris Herpol • **FOTO** Filip Claessens

Innoveren is het codewoord: nieuwe programma's, nieuwe decors, nieuwe technieken en manieren om de kijker te blijven boeien. Steeds opnieuw. 'Historisch gezien vormt Halle-Vilvoorde geen eenheid: het zijn vier subregio's, Pajottenland, Zennevallei, Noord-West-Brabant en Druivenstreek, die ons zendgebied vormen. Dat maakt het, samen met de *ontnederlandsing* van de streek, een moeilijk maar boeiend zendgebied', zegt hoofdredacteur Dirk De Weert, die er van het eerste uur bij was. We blikken met hem terug aan de hand van een aantal markante momenten.

EERSTE GROTE TEST

27 februari 1997, twee werknemers van Renault lopen in de namiddag de redactielokalen van Ring-tv aan de Luchthavenlaan in Vilvoorde binnen met de melding 'dat er iets staat te gebeuren bij Renault'. 'Onmiddellijk trokken we naar de fabriek. Daar stonden werknemers buiten. Ongerst, maar zonder iets te weten. Dan kwam het bericht dat Renault Vilvoorde zou sluiten. We hebben dat nieuws heet van

NATUURLIJK

Slanke sleutelbloem

De slanke sleutelbloem is een van die planten waar mensen vrolijk van worden. Het is een echte lentepiant die graag vochtige voeten heeft, maar zich enigszins kan redden als het iets droger wordt. Het is een plant die bijna uitsluitend groeit op bodems waar veel leem in zit. Daarom vind je ze nauwelijks in bijvoorbeeld

de zandige Kempen of de kleiige polders. In de Rand is ze over het algemeen redelijk goed vertegenwoordigd. Toch ging het ooit beter met deze knappe freule, want tegenwoordig is het vooral verdroging die haar parten speelt. In heel wat bossen leidt ze dan ook een kwijnend bestaan en de vooruitzichten, met onder meer de klimaatverandering, zijn niet goed.

Toch vind je ze nog op heel wat plaatsen terug. Vereer ze dus met een bezoekje, want zo'n mooie telg van het plantenrijk verdient al onze aandacht. De grote en kleine toefen met de typische bladeren vind je tot in mei terug, daarna zijn de bloemen verdwenen. Op sommige plaatsen plukken mensen ze elk voorjaar weg. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Als je ze meeneemt naar huis om in een vaas te zetten, heb je er hooguit een paar dagen genot van. Als je ze laat staan, bloeien ze gedurende ettelijke weken en dan kunnen ze vrucht zetten.

constant **heruitvinden**'

de naald kunnen brengen in ons journaal. Een huzarenstuk.' Ring-tv volgde daarna het nieuws over Renault Vilvoorde op de voet. En meer. 'De Vuist op de rotonde aan de Luchthavenlaan is in feite het gevolg van een aprilgrap. Toenmalig burgemeester Willy Cortois kondigde op tv aan dat er als kunstwerk een niet-afgewerkte Renault op de rotonde zou komen. Nadien wist hij kunstenaar Rik Poot te overhalen een kunstwerk te maken. Een jaar na de sluiting werd een grote ijzeren vuist, symbool voor de strijd voor arbeid, op de rotonde geplaatst.'

CONSTANTE EVOLUTIE

In de twintig jaar Ring-tv is de werking grondig geëvolueerd. 'Ik ben hier alleen begonnen. Letterlijk. In twee maanden moest er een redactie op poten worden gezet die meteen nieuws kon maken. Op 1 maart 1995 was de eerste uitzending. Technisch was alles in orde, maar we moesten creatief omspringen met middelen en mensen. Er waren vijf vaste mensen: drie journalisten, een productiemedewerkster en een hoofdredacteur. Later kwamen er freelancers bij en werd de redactie uitgebreid. Het was steeds een zoektocht om de kijkers in dat heterogene gebied te kunnen bereiken en boeien.'

Die zoektocht resulteerde in nieuwe programma's, zoals De Ring Rond. 'Een geslaagd programma waarin we de gemeenten op een bijzondere manier in de kijker zetten. Dan kwam er een reeks met oude foto's die overvloeien in beelden van vandaag. Nadien volg-

den programma's als Toernee General, Tussen Zon en Maan, Zina Zomert en In Bange Tijden.'

NIEUWSMERK

Ring-tv is geëvolueerd van een regionale nieuwszender naar een nieuwsmerk in Halle-Vilvoorde. 'Sinds oktober 2014 hebben we een website waarop het nieuws constant wordt geactualiseerd. Elke weekdag maken we een nieuwsbrief met de laatste nieuwsberichten uit de regio. Dat slaat aan. Het aantal bezoekers van onze website is in korte tijd verdubbeld.' Ook twintig jaar Ring-tv zal niet onopgemerkt voorbijgaan. 'Er komt een nieuw decor en nieuwe generieken. Dat is een constante in de televisiewereld: opfrissen om bij te blijven. Dat vergt grote investeringen, maar het niet doen, is geen optie.'

Ring-tv is een kleinere regionale zender, beperkt qua middelen en mensen. Het televisielandschap evolueert ook. 'Evolutie ja, maar misschien minder snel dan aanvankelijk voorspeld. Het einde van lineaire tv zou nabij zijn, maar dat klopt niet. Er blijft ook een serieuze markt voor regionale televisie, die in Vlaanderen in totaal 800.000 kijkers per dag weet te boeien. Uitdagingen zijn de versnippering en nieuwkomers als Netflix. Ring-tv heeft natuurlijk ook direct te maken met de veranderende demografische en sociologische samenstelling van onze regio. Ook daarop zullen we moeten inspelen. We ondertitelen ons weekoverzicht en hopen dit te kunnen uitbreiden. We willen een rol spelen als bruggenbouwer tussen de oorspronkelijke Vlaamse inwoners en nieuwkomers.'

EN 'CONSTANTLY REINVENTING OURSELVES'

Ring-TV was launched 20 years ago, an anniversary that is definitely worth celebrating, if only in a small way, because producing regional television programmes in our diverse region is no mean feat. Innovation is paramount: new programmes, new sets, new techniques and ways to keep the viewers tuning in. Time and time again. 'When the first broadcast was made, on 1 March 1995, everything was techni-

cally ready but we had to adopt a creative attitude to our resources and staff. What drove us and still does was the need to reach out to and engage our audience in such a diverse area', says the editor in chief Dirk De Weert. Ring-TV has now grown from a regional news channel into a news brand in Halle-Vilvoorde, featuring a news website and a daily newsletter with the latest regional information.

De bloemen zelf zijn heel bijzonder. Ze worden bevrucht door tweevleugeligen, zoals zweefvliegen of door vliesvleugeligen, zoals bijen en hommels, maar bij gebrek daaraan bevruchten ze gewoon zichzelf. De zaden worden verspreid door de wind en door mieren. Aan de vruchten hangt immers een klein aanhangsel waar mieren gek op zijn: het mierenbroodje. Ze komen er op af en slepen de vrucht naar hun nest. Onderweg verliezen ze die wel eens en daar, te midden van de nesten, ontstaan nieuwe groeiplaatsen. Goed gezien van die sleutelbloem.

TEKST Herman Dierickx

Café van 100 jaar, koffie voor 1 euro

Vossem is een kleine deelgemeente van Tervuren. Met een keurige dorpskom, gedomineerd door de toren van de 12e-eeuwse Sint-Pauluskerk. Daaronder is al een eeuw lang een fijn cafeetje te vinden. **TEKST** Michaël Bellon • **FOTO** Filip Claessens

Het café heeft een lange, ononderbroken geschiedenis, geschreven door drie generaties vrouwen. Nu pochen verschillende cafés met hun ouderdom, maar in dit geval staat het onomstotelijk vast: op 28 mei 2014 werd het café honderd jaar. Het opende vlak voordat de Duitsers ter gelegenheid van de Eerste Wereldoorlog België binnenvielen en overleefde alles wat daarna volgde. De honderd jaar oude verkoopakte valt bijna uit elkaar,

maar is bewaard gebleven. Dat het café niet 't Voske heet, zoals de krantenwinkel vlakbij, of 'De Vos', zoals de parochiezaal daartegenover, heeft met die verkoop te maken.

BIJ GROOTMOEDER IN BED

Adrienne 'Jienne' Boisshot – de grootmoeder van huidige waardin Lydia Gay – kocht het pand van een familie die lang in de Congo had gezeten. Naar aanleiding van het grote, drie dagen durende feest vorig jaar maakte iemand overigens een parodie op de kافت van het album Kuifje in Congo (dat ondertussen wel al vijftig jaar Kuifje in Afrika heet), waarop Lydia, samen met haar man Gilbert, het avontuur tegemoet rijdt. Verder hangt tegen de muur ook een oude zwart-wit foto, waar de drie generaties waardinnes op staan. Jienne, dochter Simonne en kleindochter Lydia. Op de foto is Lydia nog een kind. Haar moeder nam het café in 1962 over van Jienne. Lydia, die niets anders heeft gekend dan het caféleven, denkt met een warme glimlach terug aan de avonden

waarop zij, na de late drukte in het café, bij haar grootmoeder onder de wol mocht kruipen.

DOEN WAT JE KUNT

Jienne overleed in 1972 op 82-jarige leeftijd, waarna haar dochter Simonne het werk verderzette tot in 1998. Simonne heet Puttemans en is familie van Miel Puttemans, geboren Vossemnaar, voormalig wereldrecordhouder op de 3.000 en de 5.000 meter en zilveren medaillewinnaar op 10.000 meter tijdens de Olympische Spelen van 1972 in München. De langeafstandsloper maakt nog geregeld een ommetje langs In den Congo. Het gedeelte waar nu de toog staat, behoorde vroeger niet tot het café. In den Congo was dus lang heel klein omdat moeder Simonne en grootmoeder Jienne ook nog een dagtaak hadden aan de zeven serres van de familie waarin onder meer druiven, spinazie en tomaten werden geteeld. Tegenwoordig is het café alle dagen open. In den Congo is een café dat weinig last heeft van het rookverbod. Met de trend waarbij cafés kleine gerech-

Daslook

Kruiden

Zo'n maand maart als vorig jaar, dat was me wat. 20° C haalden we. En zon! Was ik van plan om iets te schrijven over de eerste kruiden voor het aprilnummer, en begon alles al een maand eerder te schieten... Dit jaar wil ik niet in snelheid gepakt worden, op het gevaar af te vroeg te zijn.

TEKST Karla Goetvinck

klokje, gevlekte aronskelk en herfsttijloos, toch in het stadium voor de bloei. Probleem is ook dat daslook volgens de rode lijst (een lijst die aangeeft welke soorten in Vlaanderen bedreigd zijn) vrij zeldzaam is en dat je de plant dus eigenlijk niet mag plukken. Ik heb dat opgelost door enkele plantjes uit te graven in mijn ouders' tuin en zelf een bosje te planten: dat mag namelijk wel. Je kan de plantjes ook kopen bij Ecoflora, een kwekerij van wilde kruiden en planten in Halle.

IN DE KEUKEN

Alles aan de plant is eetbaar: blaadjes, bloemen, zaden en bollen. Je kan het gebruiken zoals gewone look, rauw of gestoofd. De eerste jonge blaadjes mix ik met wat yoghurt, mayonaise en zout tot een slasaus. Of ik mix 2 handvol jonge blaadjes met wat geroosterde pijnboompitten of walnoten en een geut olijfolie, citroensap, zout en peper. Wat vers geraspte parmezaan erdoen en de pesto is klaar! Ook in risotto is het lekker, zo vlak voor het opdienen wat fijngehakte blaadjes doorroeren. En in stoemp, maar daar heb ik in maart weinig zin meer in. Dan liever in die lekkere Palestijnse couscous uit de Wereldwinkel.

Overigens: pinksterbloem, veldzuring en look-zonder-look zijn volgens de rode lijst momenteel niet bedreigd. En wil je echt milieubewust wildplukken, ga dan voor Japanse duizendknoop, een woekerende exoot en officieel een van de honderd meest invasieve soorten ter wereld. Het is familie van rabarber en de jonge scheuten zou je kunnen gebruiken voor rabarberrecepten. Toch eens een crumble mee proberen te maken.

ZO • 22 MAA • 14.00

Kruidenwandeling: eetbare wilde planten

herboriste Lieve Galle
Wezembeek-Oppem. GC de Kam, 02 731 43 31

Lees meer op
www.randkrant.be

FR UN CAFÉ VIEUX DE 100 ANS, DU CAFÉ POUR 1 EURO

Vossem est une petite commune de l'entité de Tervuren. Le centre du village, dominé par la tour de l'église Saint-Paul du douzième siècle, est très élégant. On y trouve aussi un petit café sympa, qui a une longue histoire ininterrompue, écrite par trois générations de femmes. Plusieurs cafés se targuent de leur âge, mais dans ce cas-ci, cela ne souffre aucune discussion: le 28 mai 2014, le café a fêté son centième anniversaire. Il compte une clientèle considérable. Outre les nombreux habitants de Vossem, il reçoit la visite d'expats des environs et d'amateurs qui viennent parfois de loin, attirés par la tradition et la réputation de ce café populaire. Et peut-être aussi par les prix pratiqués; en effet, In den Congo doit être un des derniers cafés où le café ou la chope ne coûte qu'un euro. Des prix d'il y a cent ans.

ten serveren, doet Lydia bewust niet mee. Want: 'als je te veel probeert te doen, dreig je ook te veel te verwaarlozen'.

ACHTERBAN

Wat zijn de factoren die bijdragen tot het succes? In de eerste plaats: de klanten. Het café heeft een enorme achterban. Gilbert is voorzitter van de voetbalploeg, maar er passeren ook regelmatig drie wielerploegen, leden van harmonie *De ware vrienden van het recht* en nog wat uitstervende kaartspelers op zondag. Al die klanten namen vorig jaar de organisatie van het grote eeuwfeest voor hun rekening. De sporen ervan zijn nog zichtbaar. Zo hangt er aan de muur een groot canvas met een kleurig logo dat ook op de bierkaartjes is afgedrukt. Je kan zelfs t-shirts kopen die honderd jaar In den Congo vieren.

Naast de vele Vossemnaars komen ook expats uit de buurt en liefhebbers van verder weg naar hier afgezakt vanwege de traditie en de reputatie van het volkscafé. En misschien ook voor de prijzen, want dankzij het feit dat Lydia en Gilbert niet huren en ook niet afhankelijk zijn van een brouwer moet In den Congo een van de allerlaatste cafés zijn waar je voor een koffie of een pintje één euro betaalt. Prijzen van honderd jaar geleden.

In den Congo, Dorpsplein 11, Vossem,
02 767 66 86, week en weekend
van 10.00 tot 1.00 uur.

De volledige lijst met adressen uit deze artikelenreeks vind je op www.randkrant.be

LOOKBLOEMEN

Daslook of wilde look heeft donkergroene bladeren en wordt 15 tot 40 cm groot. Eind april begint de plant uitbundig te bloeien, in losse schermen met stervormige, witte bloemen. Eens uitgebloeid, worden het schermen met groene zaadbolletjes. Je vindt daslook meestal in grote groepen. Zo'n tapijt van groene blaadjes in een bos of aan een beek: veel kans dat het wilde look is. Als je niet zeker bent, ga er dan eens met je hand door; de geur is onmiskenbaar.

Toch wijzen sommige gidsen op het gevaar van verwisseling met giftige planten als mei-

OOG VOOR DE RAND

In onze fotoreeks *Oog voor de Rand* geven verschillende fotografen hun onverwachte, originele en soms afwijkende kijk op onze streek of een culturele activiteit.

‘Toevallig kwam ik enkele zomers geleden dit zicht over Brussel tegen: een mooie combinatie van allerlei elementen en kleuren.

De nieuwbouwappartementen, de glazen kantoorgebouwen, een boot die de stad lijkt binnen te varen,... Alles losjes door elkaar met een paar oude gebouwen en kranen. Een Brusselse skyline in beweging. Als ik op deze plaatst binnen twintig jaar een foto neem, zal hij er vermoedelijk helemaal anders uitzien, en dat vind ik juist zo fascinerend.’

Bram Tack (°1985) studeerde af als fotograaf aan het Narafi in Brussel. Hij is huisfotograaf van het cultuurcentrum Westrand in Dilbeek en werkt voor verschillende andere opdrachtgevers, voornamelijk als portret- en architectuurfotograaf.

www.bramtack.be

Zijn versus doen

Trinh Dang was achttien toen ze met een studiebeurs naar Londen trok om economie te studeren. Vandaag leeft ze met haar Belgische echtgenoot Filip en hun twee kinderen in Meise. Westerse efficiëntie en oosterse filosofie houden elkaar in evenwicht.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Dat Trinh Dang niet voorbestemd was om in Vietnam te blijven, stond in de sterren geschreven. Al op jonge leeftijd wilde ze de wijde wereld zien. Haar moeder stimuleerde deze nieuwsgierigheid door van jongs af Engels met haar te praten. 'Eigenlijk heb ik mij in mijn geboorteland altijd een buitenbeentje gevoeld. Ik kon niet wennen aan onze gesloten maatschappij. Ik wilde vrijheid proeven, de wereld verkennen. Omdat dit niet onmiddellijk mogelijk was, ging ik op ontdekking in allerlei tijdschriften. Ik deed mee aan een competitie voor een internationale studiebeurs, en ja, ik was bij de genomineerden. Ik mocht naar Londen. Toen begon mijn echte leven.'

IN EVENWICHT

Hoewel het oorspronkelijke plan was om na enkele jaren naar Vietnam terug te keren, heeft de liefde anders beslist. Toen ze haar man voor de eerste keer zag, voelde ze onmiddellijk chemie tussen hen. 'Er was iets in hem dat me meteen aantrok en ervoor zorgde dat ik mijn stoute schoenen aantrok en naar hem toestapte. We zijn een gesprek begonnen dat we vandaag – twaalf jaar later – nog steeds verder zetten. Hoewel we verschillend zijn, houden we elkaar in evenwicht. Mijn man is heel gedreven, een echte doener. Ik daarentegen vind dat je erop moet toezien dat al het drukke gedoe je niet van jezelf doet wegdrijven. Voor mij is je innerlijke rust de basis.'

WAT JE ZEKER MOET ZIEN IN VIETNAM

De imposante Bai Dinh Tempel.

LEKKERNIJ UIT VIETNAM

Nem goi cuon, een Vietnamees rolletje.

MOOIESTE PLEK IN VIETNAM

Hoi Anh White Sand Long Beach.

ZENERGY

Innerlijke rust ligt haar nauw aan het hart. 'Ik ben er zelf achter moeten komen hoe belangrijk het is om dicht bij jezelf te blijven. Een paar jaar geleden was ik zo druk met mijn loopbaan bezig; ik holde mezelf achterna. Midden al die drukte ben ik gecrasht. Ik had een burn-out. Voor mij was dit een keerpunt; een teken dat ik op een andere manier moest gaan leven. Ik ben dan veel over het Taoïsme gaan lezen. Het heeft me geleerd in harmonie met de natuur te leven en al bewegend te mediteren. En kijk, vandaag sta ik er opnieuw in een meer rustige en gelukkige versie van mezelf.'

Dang staat er inderdaad weer helemaal opnieuw. Enkele maanden geleden is ze met haar *zenergy studio* gestart. Ze was altijd al gepassioneerd door sport en bewegen. Nu heeft ze van haar hobby haar beroep gemaakt. Haar uitgangspunt is eenvoudig: de inzichten die ze zelf heeft opgedaan, doorgeven aan anderen zodat ook zij hun innerlijke rust kunnen vinden en de stressvolle wereld de baas kunnen. Ze noemt het 'de Buddha in jezelf' ontdekken. 'Het heeft alles te maken met meester te worden over je gedachten. Je bewust worden dat je bent wat je denkt. De beste manier om je gedachten te beheersen, begint met het aannemen van een goede lichaamshouding en je ten volle te concentreren op je ademhaling. Het klinkt zo eenvoudig, maar het is de beste manier om de rust in jezelf te vinden. Dat is wat ik mensen wil bijbrengen. Als je die innerlijke rust beheerst, sta je zoveel sterker.'

Lees meer over de reeks *Gemengde Gevoelens* op www.randkrant.be

DE SEIN VERSUS TUN

Trinh Dang war achtzehn, als sie mit einer Studienbörse nach London zog, um dort Wirtschaft zu studieren. Heute lebt sie mit ihrem belgischen Ehemann Filip und ihren zwei Kindern in Meise. Schon in jungen Jahren wollte sie die weite Welt sehen. 'Eigentlich habe ich mich in meinem Geburtsland schon immer als Außenseiterin gefühlt. Ich konnte mich an unsere geschlossene Gesellschaft nicht gewöhnen. Ich wollte Freiheit genießen, die Welt erkunden. Als ich nach London durfte, begann mein wirkliches Leben.' Innere Ruhe liegt ihr sehr am Herzen. 'Ich habe selbst herausfinden müssen, wie wichtig es ist, nahe an sich selbst zu bleiben. Vor ein paar Jahren war ich so sehr mit meiner Karriere beschäftigt; ich rannte mir selbst hinterher. Inmitten all dieser Geschäftigkeit bin ich zusammengebrochen. Für mich war dies ein Wendepunkt; ein Zeichen, dass ich das Leben auf eine andere Weise angehen musste.'